

B. Eden şimdi de Varşovada Lehistan devlet adamlarile görüşüyor

Yoldaş Litvinof, İngiliz diplomatını "sizin muvaffakiyetiniz bizim muvaffakiyetimiz olacaktır!," diye uğurladı

İtalyada yeni bir seferberlik

Son gelen Avrupa gazeteleri İtalyanın yeni bir seferberlik hazırlığını bildiriyorlar. Habeş - Somali sınır kavgaları baş gösterince Mussolini otuz beş, kırk bin kişi kadar asker toplamıştı. Bunları parça parça Afrika'ya göndermeğe başlamıştı. Yeni bir seferberlik hazırlığı ise daha geniş bir ölçüde yapılacaktır. Şimdi silâh altında olup bırakılması günü gelmiş olan askerler de siyasal durum aydınlanıncaya kadar tutulacaktır. Böylelikle İtalya Mayıs sonuna kadar (700,000) kişilik bir ordu hazırlanmış olacaktır.

İtalya böyle bir seferberliği neden gerekli buluyor? Yedi yüz bin kişilik orduyu hangi yönden gelebilecek bir tehlikeye karşı hazırlıyor

Bu sorguya doğru bir cevap bulabilmek için uzun boylu kafa yormağa sebep yoktur. Mussolini bunu birkaç gün önce faşist ocaklarının doğuşunun on altıncı yıl dönümü bayramları yapılırken (Venedik) sarayın balkonundan elli bin kişilik bir kalabalığa karşı yüksek sesle bağırarak yapmıştı. Öyle ki, bu seslerin içinde imparatorluk ordularını yeni baştan kurmağa başlayan Almanya'ya karşı silâha davranış anlamı pek açıktır.

Geçenlerde geneloyla (arayımımlıye) Sarışine kendi dileğince düzen veren Almanya mecburi askerlik yondemini gerçekleştirdikten (tahakkük ettirdikten) sonra gözünü nereye çevirecek? İtalyanlar bunu anısta buluyorlar ve Alman egemenliğinin (hâkimiyetinin) Avusturya üzerine inmesini (Brenner) geçidini tutan İtalya için büyük bir tehlike görüyorlar.

ASIM US

(Sonu 2. ci sayfanın 3. cü sütununda)

Almanya'da büyük erkânı harbiye kuruluyor

Berlin, 1 (A.A.) — Havas muhabirinden: Alman maliye kanunu bugün neşredilmiştir. Bu kanun, icabına göre, idari ve sair mahiyette her türlü masraf ihtiyarına hükümeti mezun kılmaktadır.

Gene bu kanuna nazaran, yeni harp gemileri inşası için verilmiş tahsisat bakidir.

Askerî bir menbada haber alındığına göre, harbe iştirak etmiş sınıflardan maada umumî ordu mevcudu 9 milyon nefere bağlı olacaktır.

Mecburi çalışma mükellefiyeti, askerlik hizmetine bir nevi hazırlık olacaktır.

1901 - 1910 sınıfları sekizer hafta, 1910 - 1915 sınıfları da altışar ay talime çağırılacaklardır.

Ordu mevcudu şu suretle tahsis edilmektedir:

Evvelâ, Reichswehr için, bilnazarıye 100.000 mes'ek askeri.

Saniyen, zabıta hizmetinde müstahdem, profesyonel 100.000 efrat.

Muhtelif sınıfların davetinden hasıl olacak kuvvetler:

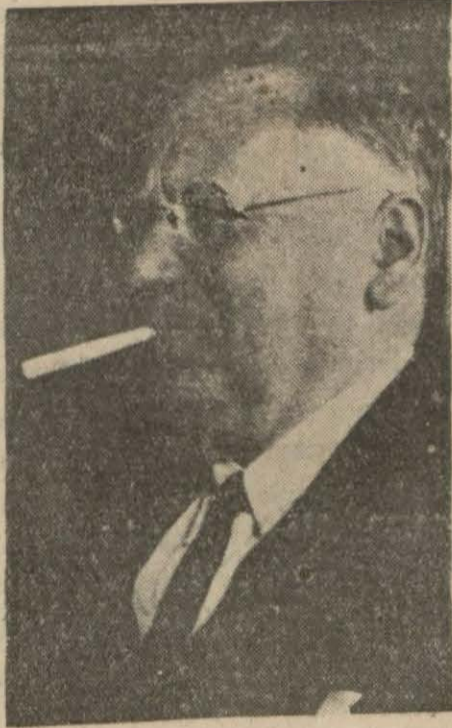
1915 liler, takriben	600.000
1916 " " "	400.000
1917 " " "	350.000
1918 " " "	300.000

Bu rakamlar ordu mevcudu meselesinin kolayca hallini mümkün kılmakta ise de mali müşkülâtı muciptirler. Efrada verilecek gündelik kırkar fenig'den ibaret olacak ve efradın karılarına 45 mark aylık ve ayrıca da çocuklar ve ev kiralari için de tazminat verilecektir.

Yeni ordu, filen 200.000 profesyonel askerle kur'a efradından tereküp edecektir.

Yakında neşredilecek kanunlarla bir büyük erkânıharibiye umumiye tesis olunacaktır.

Yüksek askerî şûrâsının ordu, donanma ve hava kuvvetleri mümessillerinden tereküp edeceği ve buna resmen tebric edilen Lüden-dorf ile Çindeki seyahatini yarıda bırakan Fon Sekt'in de iştirak eyliyecekleri zannediliyor.

Yoldaş Litvinof

Varşova, 1 (A.A.) — Lord Anthony Eden, beraberinde İngiltere Dışişleri Bakanlığı şube müdürlerinden B. William Strang, Bakanın parlamento kâtibi B. Robert Cranborn ve hususî kâtibi B. Robert Hankey olduğu halde, saat 21 de Varşova istasyonuna gelmiş ve burada Polonya Dışişleri Bakanı B. Beck, Polonyanın Londra büyükelçisi B. Raszinski, protokol umum müdürü B. Romer, Dış Bakanlığı hususî kalem müdürü B. Denbiski ve İngiltere büyük elçiliği baş kâtibi, Atşemiliteri ile mahalli hükümet erkânı tarafından istikbal edilmiştir.

Istasyon salonunda kısa bir müddet konuştuktan sonra misafirler Avrupa oteline gitmişlerdir.

Varşova, 1 (A.A.) — B. Eder şu beyanatta bulunmuştur:

"— Şahsi temas ve itibaların ehemmiyeti az görülmemelidir. Bu görüşmelerin takip edilen amaca en iyi yardımcı olacaklarına kaniim. Sıkı bir iş beraberliği ve doğrudan doğruya temaslar, uluslar derneği sisteminin esaslı unsurlarıdır. İngiltere ile Lehistan siyasaları ise bu sisteme dayanmaktadır.

Lehistan hükümeti mümessilleriyle görüşmelerim bu eserin tahakkukunda mühim bir rol oynayacaktır. Büyük memleketinizi ziyaretimi ve Mareşal Pilsudski ile şahsen görüşmek fırsatını memnuniyetle telâkki ediyorum.,,

B. Edenin ziyaret programı şudur:

Salı: Dış Bakanı ile görüşme. Cumur Başkanı tarafından kabul

(Sonu 10. cu sayfanın 1. ci sütununda)

Göbels Söylüyor

"Almanya, mukadderatına hakim bir devlet oldu!,"

Karisruhe, 1 (A.A.) — B. Göbels demiştir ki: "Kimseyi tehdit etmiyoruz, fakat kimsenin de bizi tehdit etmesine müsaade etmiyiz. biz, mukadderatına hâkim bir devlet olduk.

Almanya harbi düşünmüyor. Bundan bahsedilenler, katil gezelerdir. Almanya, Polonya koridorunu, Çekoslovakyanın bir kısmını, Avusturyayı, Alsas Loreni

B. Göbels

ve daha başka toprakları istemiş değildir.

Böyle yalan havadisler neşreden yabancı gazeteler, sulhu karıştırmaktadırlar.

Devlet adamlarının birbirlerine hürmete istinat eder bir sulh kurmaları için bütün dünyaya hitap ediyorum.

Almanya, en iyi askerlerini ve şerefini bu sulh yoluna koyarak onun hizmetine girecektir.

Vali üstündağ tiyatro işlerimiz için ne diyor?

Gelecek mevsimi I. Galib'in yirmi beşinci yılı jübilesile açacağız

Muhiddin Üstündağ

İstanbul Şehir Tiyatrosunun bu yıl için oyunlarını bildirdiğini yazmıştık; İstanbul vali ve Belediye reisi Muhittin Üstündağ, dün yazıcılarımızdan birine şunları söylemiştir:

— Tiyatro mevsimi kapandı; yılın işine inanca ve sevinçle bakabiliriz. Her iki tiyatro için bütçelerine tahmin edip koyduğumuz gelirin hepsi elde edilmiştir. Şehir Tiyatrosunu ikiye bölerek opereti sürekli ve ayrı bir sahnede halkın bu yoldaki dileklerini karşılayacak başlıbaşına bir nüessese yapması düşünmüştük; bu düşünce ve kararlarımız muvaffakiyetle başarılı olmuş demektir.

(Sonu 5. ci sayfanın 4. cü sütununda)

Yunanlılar, cezaları hafif buldular

Harp divanının kararları protesto edildi

İhanetleri görülen zabıtların ordudan uzaklaştırılması için harp Bakanına geniş salâhiyet verildi

İstifasını veren Maliye Bakanı B. Basmacı Oğlu

Atina, 1 (Kurun) — Atinada çıkan Proia gazetesine göre son isyan hareketine 476 zabıtın iştirak ettiği tahakkuk etmiş ve aleyhlerine kanunî takibata başlanmıştır. Bundan başka 350 büyük ve küçük zabıt aleyhine son isyan hareketine taraftarlık göstermiş oldukları zannile idari tahkikat yapılmaktadır.

Yunan kabinesinde istifalar

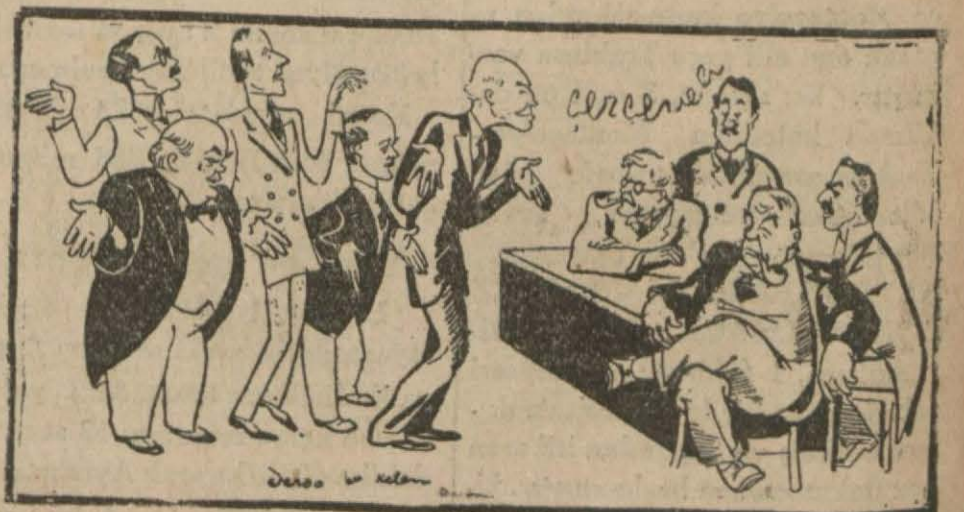
Bu hafta içinde neşredilecek bir kararnamede vazifelerine ihanet etmiş olan zabıtların ordudan uzaklaştırılması için harbiye nazırına salâhiyet verilecektir.

Atina, 1 (Kurun) — Yunanistan muhtelif şehirlerinde yapılan mitinglerde, Atina harp divanının son kararında asilere karşı gösterdiği merhamet protesto edilmiş, daha şiddetli hareket edilmesi talep edilmiştir.

YUNAN KABINESİNDE İSTİFALAR

Atina, 1 (Kurun) — Maliye nazırı Bay Basmacıoğlu ile Başvekil muavini B. Sayas istifa etmişlerdir. Meb'usan meclisinin son kararında verilmiş olan kararname meler bugün neşredilecektir.

(Sonu 5. ci sayfanın 4. cü sütununda)

Sir Saymen, Berlin görüşmelerinin neticelerini İngiliz kabinesine anlatıyor!

TEL YAZILARI

Viyanada büyük bir nümayiş Habsburgların tahta çıkarılmaları isteniliyor

Viyanada, 1 (A.A.) — İmparator Şarl'ın ölümünün 14 üncü yıldönümü münasebetiyle, 20 binden fazla Mutlakiyet taraftarı, Svarrenberg sarayı önünde, dün, Habsburgların tekrar tahta çıkarılmaları lehinde tezahüratta bulunmuşlardır.

Kalabalık arasında, Arşidük Öjen, Şürayi Devlet reisi Kont

Hopos aşağı Avusturya valisi Von Baan, Viyana Aristokrasisine mensup şahsiyetler, eski ordudan birçok zabıtlar, yarı askerî teşekküller ile eski muhariplerden müfrezeler bulunmuştur.

Tezahürattan sonra Arşidük Öjen, halkın alkışları arasında geçit resmi yapan muhtelif teşekkülleri teftiş etmiştir.

Japonya Avrupa politikasına alâkadar olamıyormuş, çünkü..

Tokyo, 1 (A.A.) — Dışişleri Bakanlığı namına söz söylemeğe salâhiyetli bir zat demiştir ki:

— Bugünkü halde Japonya Avrupa meseleleri ile alâkadar olamamaktadır. Çünkü politika vaziyeti o kadar sık değişmektedir ki, bu inkişafı takip etmek imkânsızdır. Vakti, 1914 ten evvel, Avrupadaki politika vaziyetinin değiş-

mesinin uzak doğuda geri tepmeleri oluyordu, fakat bu bugün için böyle değildir. Bir ademi tecavüz misakı için Sovyet Rusya tarafından Japonya nezdinde hiçbir teşebbüste bulunulmamıştır. Fakat doğu demiryollarının satın alınması için yapılan görüşmelerde, Rus — Japon meselelerinin halli için görüşler karşılaştırılmıştır.

Avusturya başbakan muavininin beyanları

Viyanada, 1 (A.A.) — Başbakan muavini Starhemberg, Kaymveh-reh'lere söylediği bir nutukta demiştir ki:

— Ancak, iç ve dış barışın zaman altına alınıncaya kanaat getirdiğimiz valet mülki meşgalelerimize döneceğiz. Eğer mecburi askerlik hizmeti tekrar yapılsa, yarı askerî teşekküller mevcut olmakta devam edecektir.

Gelecek hafta ve ayların bize neler sakladığını bilmiyoruz. Avusturyanın Prusyanın bir vilâyetinden başka bir şey olmadığını fikri, henüz şurada, burada dalaşmaktadır.

Almanya - Litvanya ticaret münasebeti

Kaunas, 1 (A.A.) — Almanyanın ekonomik mukabele bilmişil yapması üzerine Almanya — Litvanya ticaret münasebeti sifıra inmiş bulunuyordu. Fakat Almanya Kaunas'a bir ticaret mümessili yollamış ve bu mümessil resmen devlet adamlarıyla temasa geçmiştir.

Trablusgarp hava kuvvetleri

Roma, 1 (A.A.) — Trablusgarp hava kuvvetlerine tahsis edilen, üç motörlü bir bambardıman tayyaresi, dün sabah yediyi on geçe Monteçelyo karargâhından uçararak onu elli geçe Trablusa varmıştır. Bu suretle, 3 saat 40 dakikada katedilen Monteçelyo - Trablus arasındaki mesafe 1.100 kilometredir ve tayyare, saatte 300 kilometre sür'atle uçmuştur.

KAYSERİ FABRİKASINDA BEZ DOKUNULMAĞA BAŞLANDI

Ankara, 1 (Kurun) — Kayseri fabrikasının bir kısım tesisatı ikmal edilmiş ve bugünden itibaren bez dokunmasına başlanmıştır. Umum tesisat temmuza kadar bitirilecek ve fabrikanın açılıma resmi yapılacaktır.

İtalyada yeni bir seferberlik

(Başmakalden devam)

İtalyanların gözünde bu tehlikenin önemliğini (ehemmiyetini) anlamak için son günlerde siyasa alanında Roma hükümetinin aldığı duruma biraz dikkat etmek kâfidir: Almanya mecburi askerlik yoluna girince Mussolini Habsbürlere daha tatlı bir dil kullanmağa başlamıştır. Onun için belki de İtalyan - Habsbürlere sınır çekişmesinin yakında pamuk ipliğine bağlandığı duyulacaktır.

Almanya naziler iş başına geçtikten sonra Mussolini ile Hitler iki dost devletin hükümet başkanları gibi görüşüyorlardı. Ve Mussolini Almanyanın revizyonist siyasasında açıkça fişkırtıyordu. Avusturya Başbakanı Dolfus'un ölümü ile biten azıdan (isyan) sonra bu durum birden bire değişti. Ve Mussolini hemencecik Avusturya sınırlarına bir ordu gönderdi. Bu kez İtalyada yapılan yeni seferberlik hareketleri daha çok geniştir ve bu seferberlik gene nazilerin Avusturya üzerinde besledikleri arzuların iferi gelmektedir. Bu bakımdan İtalya Fransadan ziyade bugün Orta Avrupada revizyon düşmanı görünmektedir. İtalya Başbakanı Mussolini Hitlerin iş başına geçtiği günlerde nazilere arkavermiş (müzahe-ret) olmaktan pişmanlık duymaktadır.

ASIM US

Yeni demiryolları

Ankara, 1 (A.A.) — Aldığımız malûmata göre, Nafia İşleri Bakanlığı yaptırılmakta olan demiryolları üzerinde 47 kilometre uzunluğunda üç kısım inşaatını münakasaya koymuştur.

Bu ay içinde ihalesi yapılacak olan bu kısımlar şunlardır:

Filyos — Ereğli hattı üzerinde ikinci kısımlar inşaatı.

Yeni hattın iki noktada Burdur ve İsparta kısımları.

Bunlardan Filyos — Ereğli hattı üzerinde Çatalağzı, Zonguldak arasındaki on kilometrelik ikinci kısım inşaatı takriben iki milyon 400 bin liraya mal olacaktır.

937 senesi Mayıs sonuna kadar ikmal edilmiş bulunacaktır.

Bundan önce ihalesi yapılan ve Filyos tarafından Çatalağzı'na kadar olan 16 kilometrelik kısmın inşaatı 1936 Martı içinde ikmal edilmiş bulunacağına göre, Mayıs sonuna doğru Filyos — Ereğli hattı üzerinde 26 kilometrelik bir kısım inşa edilmiş bulunacaktır.

Bu münasebetle bunu da ilâve edelim ki, Filyos — Ereğli hattının Çatalağzından Ereğliye kadar olan ve kömür havzasından geçen kısmı evvelce karar verildiği gibi elektrikle içtiyecektir. Burdur ve İsparta kısımlarının inşaatına gelince, bunlardan Aydın hattı üzerinde Baladiz istasyonundan başlayarak Burdura kadar uzanacak olan ve Afyon — Antalya hattının bir kısmını teşkil eden 24 kilometrelik kısmın ise, 935 Birinciteşrin sonunda ikmal edilmiş bulunacaktır.

Gene Aydın hattı üzerinde Tuzönü mevkiinden ayrılarak İspartaya kadar olan 13 kilometrelik şube hattı ise aynı suretle 935

Kendi duyularımız

Bugday tahkikatı fezlekesinde neler var?

Ankara, 1 (Kurun) — Bugday tahkikatı fezlekesinin tetkikine devam edilmektedir. Öğrendiğime göre, Ziraat Bankası ile bugday muamelesi yapan bazı tüccarın Bankanın İstanbul şubesinde yarım milyon liraya yakın yardım

gördüğü ve müdiriyetle bu ticaretaneler arasında hususi telefon hattı bulunduğu fezleke tesbit edilmiştir. Fezleke tetkikatının bu hafta içinde ikmal edilerek neticelendirilmesi kuvvetle muhtemeldir.

Müddeiumumî, eski posta umum müdürü ve arkadaşları için ceza istedi

Ankara, 1 (Kurun) — Eski posta, telgraf umum müdürü bay Fahri ile arkadaşlarının muhakemelerine devam edildi. Muhakemenin bu celsesinde müddeiumumî iddianamesini okudu. Davayı uzun uzadıya izah eden müddeiumumî, bütün bu işlerden B. Fahrinin mes'ul olduğunu söyledi. Bay Suphinin, Nafianın emrini geciktiren dosyayı istemeden evvel emrin dosyasız kabili tebliğ olup olmadığını tetkik etmemesini

ihmalle tavsif etti. Bay İhsan Cemalin şube âmiri sıfatıyla Bay Fahrinin emirlerini tatbikten mes'ul olmamakla beraber Nafianın emrinin geçikmesine sebebiyetinden Fahrinin suçuna iştirak ettiğini iddia etti. Bay Fahri ve Bay Cemalin 240, Bay Suphinin 230 uncu maddelerle cezalandırılmalarını istedi. Suçluların müdafaaları 2 nisana kaldı. Suçlu avukatları ceza isteğindeki esbabı mucibeyi zayıf ve kabili ret görmektedirler.

DEVLET DEMİRYOLLARINDA TENZİLÂT

Ankara, 1 (Kurun) — Devlet Demiryollarının Samsun — Sivas kısmında yüzde 60, Manisa — Bandırma kısmında yüzde 50 olmak üzere umumî tarife üzerine yapılmakta olan tenzilât bugün itibaren müddetle tamamlandı.

MÜNAKALÂT VEKÂLETİ İHDAS EDİLECEĞİ HABERİ DOĞRU DEĞİL

Ankara, 1 (Kurun) — Cumhuriyet gazetesinin Münakalât Vekâleti ihdas edileceği yolundaki haberi üzerine müracaat ettğimiz salâhiyet sahibi zevat, böyle bir vekâlet ihdas edileceğine dair Nafia Bakanlığında hiç bir malûmat olmadığını resmen bildirdiler.

ÜCRTLERİN MAAŞA TAHVİLİ İŞİ

Ankara, 1 (Kurun) — Maliye teşkilât kanunu projesi bugünlerde Bakanlar heyetinde konuşulacaktır.

Lâyhaya bağlı kadroda ücret esasları muhafaza edildiğine göre bu yıl ücretlerin maaşa tahvili meselesinin tahakkuk etmeyeceği anlaşılmaktadır.

ŞARK DEMİRYOLLARI KUMpanyasının BİR İSTEĞİ

Ankara, 1 (Kurun) — Şark Demiryolları kumpanyasının İstanbulla yaptığı şeker nakliyatında rıhtım resmi vermemesi hakkında olan müracaatı maliyece tetkik ve reddedilmiştir.

Kumpanya, rıhtım resmini verecektir.

TAHMİL ve TAHLİYE ŞİRKETİNİN RESİM ALABİLECEĞİ MERAKİP

Ankara, 1 (Kurun) — İstanbul tahmil ve tahliye şirketinin Galata ile iç limanlar arasında demirliyen, münakalât yapan merakibin muhteviyatı gümrük muayenesine tabi tutulduğu takdirde resim alabilmesi hususundaki müracaatı uygun görülmüştür.

Birinciteşrin sonunda bitirilmiş olacaktır.

İTİRAZLAR TETKİK KOMİSYONU BAŞKANLIĞI

Ankara, 1 (Kurun) — Maliye itirazları tetkik komisyonu başkanlığına eski Balıkesir sayısları Bay Vasfi tayin edildi.

İŞ BANKASI KUMBARA PİYANGOSUNDA KAZANAN KAZANANLAR

Ankara, 1 (Kurun) — İş Bankasının senelik kumbara piyangosu çekilmiştir. Büyük ikramiye olan 1000 lirayı Bankanın Galata şubesinde 141 numaralı kumbara sahibi Bay Ahmet Raif kazanmıştır. 250 liralık ikramiye, İstanbul şubesinde 23876 numaralı kumbaranın sahibi Bay Bekire isabet etmiştir. Muhtelif şubelerden alınan 10 kumbaraya yüz, 20 kumbaraya 50 şer, 175 kumbaraya onar lira çıkmıştır.

MUSAFİ KEMALPAŞA KAZASINDA ATATÜRK HEYKELİ

Ankara, 1 (Kurun) — Mustafa Kemalpaşa kazasında Atatürk'ün bir heykeli dikilecektir. Heykel iki metre 10 santim yüksekliğinde olacaktır. Atatürk, resmî üniformalı ve pelerinli olarak temsil edilecektir. Heykelin kaidesinin yüksekliği dört metre ve betondan olacaktır.

BURSA KIZ LİSESİ MÜDÜRLÜĞÜ

Ankara, 1 (Kurun) — Türk marifet cemiyeti Bursa Kız lisesi müdürlüğüne Sivas Erkek muallim mektebi müdürü Bay Murtaza tayin edildi.

GÜMRÜK TAYINLARI

Ankara, 1 (Kurun) — Tetkik müdürlüğü kâtabi 267 Şehabettin, Ankara G. tetkik memurluğuna, Midye gümrük idare memuru 396 Osman Natık, Tıbbi gümrük idare memurluğuna, İstanbul ithalât gümrüğünde açık kâtipliğe dışardan namzet olarak 1699 Ali Zihni, Antep gümrük kâtipliğine dışardan namzet olarak 1700 Hasan, Akçakoyunlu kâtipliğine dışardan namzet olarak 1701 Hayrettin tayin edildiler.

İMLER

Tanzimat
Edebiyatı

Bu eser, Agâh Sırrınun edebiyat tarihine dair olan son tetkiki- dir, bundan önce de daha geçen yıl bir ölt edebiyat tarihi daha hazırlamıştı.

Agâh Sırrınun kitabını ben "Erudî" gözüyle tetkik ve tahayyül etmeme imkân yoktur. Böyle bir iddiaya girmeği de asla düşünmem. Agâh Sırrınun kitaplarında bence en iyi cephe, ilim ve tasnife dikkatle, ehemmiyetle yer verilmiştir. Edebiyat tarihlerinin çok zaman kanına giren, onları kenârlerini değersiz yapraklar haline koyan bir kusur vardır. Edebiyat tarihi yazarların edebiyat tarihi yerine kötü tenkit örnekleri vermeleridir.

Bu örnekler bizim kütüphanelerimizde bir hayli yekûn tutar. Divan edebiyatı kadrosu içinde yer tutan (tezkere) lerden başlıyarak henüz mürekkebi kurumayan yeni kitaplara kadar bu hükümü vermekte güçlük çekmezsiniz.

Bunun sebebini edebiyat tarihi yazarın muharrirlerin kafalarında, ilmi anlayışlarında aramak gerektir.

Bizde edebiyat tarihi yazmak isteyenlerin çoğu sosyal bir hâdise olan edebiyatı tarihin usulüne uygun bir şekilde tetkik etmeği bir nevi ağır yük saymışlardır. Bunların çoğu bir ilim kafasına sahip olmaktan ziyade alelade bir edebiyat amatörü halinde yaşamış ve tesadüfle edebiyat tarihi yazmaya mecbur olmuşlardır.

Bunların eserleri hafif bir hasasiyet dumaniyle buğulanmıştır. Tarih bu havanın içinde kaybolmuştur.

Halbuki edebiyat tarihi, hele mektepler için hazırlanmış olan eserler bundan tamamen uzak bulunmak gerektir.

Mektep için hazırlanmış olan edebiyat tarihi muharririn beğendiği falan veya filan şairin, veya edibin tellâllığını yapmak demek değildir.

Olgun bir görüşle bir kültürün geçmişini olduğu gibi canlandırmak, bir cemiyeti karakterler bakımından yeniden inşa etmektir.

Bunun için her şeyden önce şunlara ihtiyaç vardır:

I — İyi bir felsefi kültür.

II — Vesikaları tanyacak kadar ilmi kudret ve salâhiyet.

Bu iki unsuru taşımayan bir edebiyat tarihi bir sözmenbaından başka bir şey sayılamaz.

Agâh Sırrınun kitabına gelince; onda sıkı tasnif, iyi vesika toplanmanın bütün hususiyetlerini görüyoruz.

Agâh Sırrınun tanzimat edebi-

ŞEHİRDE

Nazilli fabrikasına yakında başlanıyor

Aç kaldım ve çantayı kaptım!

Tramvayda mı yapmış, yoksa bekleme yerindemi?

Beyoğlu caddesinde Mari isminde bir kadının elçantasını kapmaktan suçlu Alinin, İstanbul üçüncü ceza mahkemesinde mevkuf olarak muhakemesine başlanmıştır.

Evvelce üç sabıkası olan Ali, sorguya çekilirken, şöyle dedi:

— Bir çocuk, boğazıma bıçak dayamıştı. İşleri gırtlığımda yarannın izini görüyorsunuz, beni hastaneye kaldırdılar, bir müddet tedaviden sonra taburcu ettiler. Hasta, yorgun ve açtım. Açlık tesiriyle kıvrandım, bu kadının içinde üç lira bulunduğunu sonradan öğrendiğim çantasma el attım. Beni gördüler, yakalandım!

Dava, Beyoğlu sulh ceza mahkemesinden geliyordu. Sulh ceza mahkemesi, suçun tramvay içerisinde işlendiği noktasından suçun temas ettiği maddeye göre, davayı ceza mahkemesinin salâhiyeti dahilinde görmüş. Ali, çantayı tramvay içerisinde değil, tramvay bekleme yeri civarında kaptdığını, söylüyor.

Mahkeme, şahit Doranın ve hâdiseyi gören diğer şahitlerin çağırılmasını kararlaştırdı.

Silivrikapıdaki cinayet

Silivrikapıda gece karanlığında öldürülen Perikli isimindeki rum gencinin kim tarafından öldürüldüğü henüz belli olmamıştır. Tahkikat, ehemmiyetle derinleştiriliyor.

Ceset, morga kaldırılmış ve otopsi yapılmıştır. Otopsi neticesinde cesetteki tabanca kurşunu çıkarılmış ve araştırmada ele geçen tabancalardan hangisine uygun olduğunun tesbiti için mütehassıslarca tatbikatta bulunulmuştur.

Morg, raporunu müddeiumumiliğe göndermiştir. Kurşunun hangi tabancaya ait olduğunun anlaşıldığı söylenilmektedir. Bu meseleden dolayı şimdi on bir kişi zan altındadır.

Suçlunun kim olduğunun bugünlerde meydana çıkacağı kuvvetle umuluyor.

yatını, iyi çalışan bir kafanın yorulmaz bir insan emeğinin eseri olarak kabulde tereddüt etmiyoruz.

Sadri Ertem

Yılda 17 milyon metre basma çıkarılacak

Nazilli fabrikasının ilk projesini hazırlamış olan ve yerini gözden geçirmek üzere Nazilliyeye giden Sovyet heyeti dün sabah şehrimize dönmüştür. Heyeten bir kaçı bugün Moskovaya gideceklerdir.

Sovyet mütehassısı heyeti "Türkstroy", ikinci reisi Bay Zilkin'in riyaseti altındadır.

Sovyet heyeti buradan önce Ankara'ya gitmişti. Mütehassıslar Kayseriye de uğramışlar ve Nazillide fabrikanın ilk projesinin teknik etütleri yapılmıştır. Sonra heyet ile, Sümer Bank urum müdürlüğü ve fen heyeti arasında ilk prijenin etütlerine ait olmak üzere bir protokol imza edilmiştir. kat'i proje 15 temmuzda verilmiş olacaktır.

Nazillide kurulacak olan fabrika köylü ve orta halkın kullandığı basmayı çıkaracaktır. Temelinin mayıs başlangıcında atılması düşünülmüyor. Çıkarılacak basma miktarı senede on altı, on yedi milyon meşre kadar tutacaktır. Bu miktar, dahili basma istihlâkının yüzde otuzunu teşkil etmektedir.

Bundan başka bu fabrikada çalışmak üzere Sovyet Rusyaya 50 talebe gönderilmesi kararlaştırılmıştır. Bunlar, mensucat sanayiinin hususiyetlerini öğreneceklerdir. Gönderilecek olan talebe, sanayi mektebi talebesi arasından müsabaka ile seçilecek ve bir aya kadar gideceklerdir.

Dün Sovyet heyeti Sümer Bank Bakırköy fabrikası müdürü Bay Fazlı ile beraber bulunmuşlardır. Sovyet Rusyaya gidecek olanlar inşaat, muharrir kuvvetler ve fabrika mühendisleridir. Heyet reisi Bay Zilkin ile diğer mühendis Şuvarief burada kalacaklar, birkaç gün sonra Kayserideki fabrikanın montajına nezaret etmek üzere Kayseriye gideceklerdir. Fakat çok sürmeden tekrar dönecek, 18 nisanda Moskovaya gideceklerdir.

Sovyet heyetinin Nazilli fabrikası kat'i projesini getirmek üzere hepsi birden tekrar memleketimize dönecekleri tabiidir.

Serbest bırakıldılar

Borsa haricinde muamele yaparak Türk parasını koruma kanununa muhalif harekette bulunanları kaydiyle yakalanan Galatada sarraf İsak Bahar, İsak Baharın karısı Lida, sarraf Teologos,

Boğazdan kaçan dişçi aleti!

Müddeiumumî, dişçinin beraatini istiyor!

Bir müddet evvel Bakırköyde dişçi Ağnidise dişlerini tedavi ettiren Ömer Yılmaz isminde bir mektep talebesinin boğazına küçük bir alet kaçmış, hastanede tedavi altına alınan genç, devamlı, surette muayeneye tâbi tutulmuş, boğazdan kaçan alet, tabii seyri takip ederek dışarıya çıkmıştı. Bu hâdiseden dolayı dişçi aleyhine açılan davaya ait muhakemesinde son safhasına gelmiştir.

Müddeiumumî muavini Ekrem, çünkü muhakemede mütaleasını söylemiş, doktorun bu işe tedbirsizlikle sebebiyet verdiği sabit olmadığını ileri sürerek, beraatini istemiştir.

Muhakeme, şahsi iddia, müdafaa ve karar için başka güne bırakılmıştır.

Zührevî hastalıklar için konferanslar verilecek

İstanbul halkevi zührevî hastalıklar hakkında bir konferans serisi tertip etmiştir. Dört hafta sürecek olan bu konferanslardan birincisi sekiz nisanda doktor bay Osman Nuri tarafından verilecektir. Diğer konferanslar da birer hafta ara ile olacaktır. Konferanslarda zührevî hastalıkların geçme şekli, korunması mulâjlarla ve resimlerle gösterileceği gibi bunlara ait filmler de gösterilecektir. Konferanslar bastırılacak ve dağıtılacaktır.

Şehir tiyatrosu sanatkarları yarın gidiyorlar

Şehir tiyatrosu sanatkarlarından bir grup yarın sabahki trenle Konyaya gidecektir. Neyire Neyir, Bedia, Cahide, Nebahat Şevkiye, Semiha ile Galip, Behzat, Hâzım, Talât, Sami, Avni, Muammer, Mahmut, Vasfi Rıza, Sait gidenler arasındadır. Konyada bir kaç temsil verildikten sonra Adana ve Mersine gidilecektir.

Alçe, Hayim, seyyar satıcı İsak Bahar, sorguya çekildikten sonra, serbest bırakılmışlardır.

Ecnebi parası alım, satımı yaptıkları noktasından dava edilen bu beş kişi hakkında birinci istinat dairesi tahkikatını derinleştiriyor.

Gezintiler

Geçerken
Gördüklerim

Beşiktaş, İstanbulun en kalabalık semtlerinden biridir. Vapur, tramvay, otobüs duraklarının her saatinde buraya döktüğü insan tırtarı, başka yerlerin birçoğundan daha yüklü ve daha üstündür.

Dün, bir dostuma uğramıştım. Geniş ana yollardan birinden geçiyordum. Sağ tarafı baştanbaşa kaplıyan un fabrikasını geçince burnuma ağır bir koku çarptı. İhlamur caddesinde idim ve İhlamur caddesi Beşiktaşımızın pazarını, çarşıyı kucaklayan en işlek yoldur. Onun için bu ağır koku gerçekten ağırlaşıyordu.

İlkin suçu yakın bostanlara ki dere ağzı da böyle düşünmeme hak verdirebilirdi.

Fakat karşılaştığım bir tanıdık, ayaklarımı suya irdirdi. Meğer bu koku, hiç aklımdan geçmiyen başka bir şeyden ötürü imiş. O, anlattıkça ben şaşım. Belki sizin de hoşunuza gider, daha doğrusu belediyeenin gözüne ilişir diye yazmağı kurdum.

Şimdi Tunus boyunda oturanları tedirgen eden, kızdıran bu koku, meğer belâli bir bayram misafirinden başkası değilmiş.

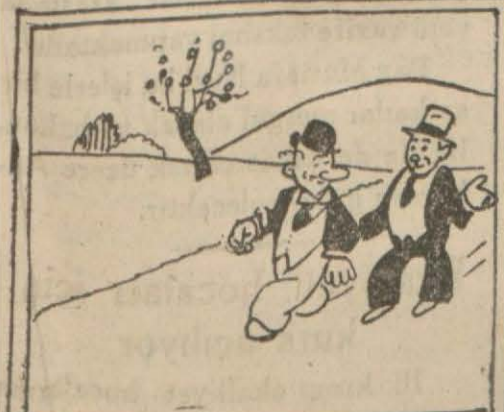
Çobanlar, kurban sürülerini oraya yaymışlar. Hayvanların otlarını oraya dökmüşler. Koçlar da kendi fabrikalarının ıslak, kuru bütün verimlerini oraya saçmışlar. Otlar çürümüş, çiğnenmiş, ötekilerle birleşerek şimdiki ağır kokuya toprağa içmişler.

Eğer yanılmıyorsam, belediye bu sürülerin sahiplerinden konak parası alır. Koyun başına alınan bu para da az değildir.

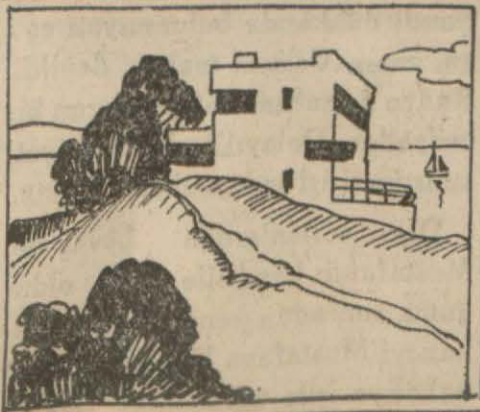
Sürülerin gelişinde o kadar titiz davranan, sayımında gözünü dört açanlar, bilmem niçin işlerini yalnız bu kadarla bitmiş sayarak oralara bir daha uğramamışlar. Şehrin işlek yerlerini ağıla döndürmek, belediye yasalarına ne kadar uygundur? diye sormıyacağım. Belki halka kolaylık olsun diye bu yoisuzluğa katlanılmıştır. Fakat sünüler dağılıp gittikten sonra orasının temizlenmemesine akla yakın gelecek bir sebep bulamıyorum.

Beşiktaş belediyesinin sağlam bilgüli ellerde, güzel düşünen bağlarda olduğuna inananların bu türlü ters görünüşlerden ne kadar incineceğini anlamak kolaydır. Ben de bu inananlardan biriyim. O inanışladır ki bu satırları yazıyorum. İçlerinden birinin günde bir kere nöbelle oraların dolaşması, bu işlek yolu böyle bir hale düşmekten kurtarabilirdi.

S. Gezgin

— Eh artık mevsim geldi sayılır Bay Gülüm..

— .. Bu yıl şöyle bir sayfiyede iki odacık tutup..

— .. Eş, dosttan uzaklaşmak ve başımı dinlemek istiyorum.. A-caba nereye gitsem?

— Aman ne yapıyorsun Bay Gülüm?

Bay Gülüm — Alnundan öpüyorum dostum.. Birdenbire gözüme öyle cesaretle bir insan olarak göründün ki!..

TEL YAZILARI

Viyanada büyük bir nümayiş Habsburgların tahta çıkarılmaları isteniliyor

Viyanada, 1 (A.A.) — İmparator Şarl'ın ölümünün 14 üncü yıldönümü münasebetiyle, 20 binden fazla Mutlakiyet taraftarı, Svarrenberg sarayı önünde, dün, Habsburgların tekrar tahta çıkarılmaları lehinde tezahüratta bulunmuşlardır.

Kalabalık arasında, Arşidük Öjen, Şürai Devlet reisi Kont

Hopos aşağı Avusturya valisi Von Baan, Viyana Aristokrasisine mensup şahsiyetler, eski ordudan birçok zabıtlar, yarı askerî teşekküller ile eski muhariplerden müfrezeler bulunmuştur.

Tezahürattan sonra Arşidük Öjen, halkın alkışları arasında geçit resmi yapan muhtelif teşekkülleri teftiş etmiştir.

Japonya Avrupa politikasına alâkadar olamıyormuş, çünkü.

Tokyo, 1 (A.A.) — Dışişleri Bakanlığı namına söz söylemeğe salâhiyetli bir zat dmiştir ki:

— Bugünkü halde Japonya Avrupa meseleleri ile alâkadar olmamaktadır. Çünkü politika vaziyeti o kadar sık değişmektedir ki, bu inkişafı takip etmek imkânsızdır. Vâkıa, 1914 ten evvel, Avrupadaki politika vaziyetinin de

mesinin uzak doğuda geri tepmeleri oluyordu, fakat bu bugün için böyle değildir. Bir ademi tecavüz misakı için Sovyet Rusya tarafından Japonya nezdinde hiçbir teşebbüste bulunulmamıştır. Fakat doğu demiryollarının satın alınması için yapılan görüşmelerde, Rus — Japon meselelerinin halli için görüşler karşılaştırılmıştır.

Avusturya başbakan muavininin beyanatı

Viyanada, 1 (A.A.) — Başbakan muavini Starhemberg, Kaymvereh'lere söylediği bir nutukta demmiştir ki:

— Ancak, iç ve dış barışın zaman altına alındığına kanaat getirdiğimiz vakit mülki meşgalelerimize döneceğiz. Eğer mecburî askerlik hizmeti tekrar yapılsa, yarı askerî teşekküller mevcut olmakta devam edecektir.

Gelecek hafta ve ayların bize neler sakladığını bilmiyoruz. Avusturyanın Prusyanın bir vilâyetinden başka bir şey olmadığı fikri, henüz burada, burada dalaşmaktadır.

Almanya - Litvanya ticaret münasebeti

Kaunas, 1 (A.A.) — Almanyanın ekonomik mukabelesi bilmişil yapması üzerine Almanya — Litvanya ticaret münasebeti sifra inmiş bulunuyordu. Fakat Almanya Kaunas'a bir ticaret mümessili yollamış ve bu mümessil resmen devlet adamlarıyla temasa geçmiştir.

Trablusgarp hava kuvvetleri

Roma, 1 (A.A.) — Trablusgarp hava kuvvetlerine tahsis edilen, üç motörlü bir bambardıman tayyaresi, dün sabah yediyi on geçte Monteçelyo karargâhından uçararak onu elli geçte Trablusa varmıştır. Bu suretle, 3 saat 40 dakikada katedilen Monteçelyo - Trablus arasındaki mesafe 1.100 kilometredir ve tayyare, saatte 300 kilometre sür'atle uçmuştur. KAYSERİ FABRİKASINDA BEZ DOKUNULMAĞA BAŞLANDI

Ankara, 1 (Kurun) — Kayseri fabrikasının bir kısım tesisatı ikmal edilmiş ve bugünden itibaren bez dokunmasına başlanmıştır. Umum tesisat temmuza kadar bitirilecek ve fabrikanın açılma resmi yapılacaktır.

İtalyada yeni bir seferberlik

(Başmakalden devam)

İtalyanların gözünde bu tehlikenin önemliğini (ehemmiyetini) anlamak için son günlerde siyasa alanında Roma hükümetinin aldığı duruma biraz dikkat etmek kâfidir: Almanya mecburi askerlik yoluna girince Mussolini Habsbürlere daha tatlı bir dil kullanmağa başlamıştır. Onun için belki de İtalyan - Habsbürlere sınır çekişmesinin yakında pamuk ipliğine bağlandığı duyulacaktır.

Almanya'da naziler iş başına geçtikten sonra Mussolini ile Hitler iki dost devletin hükümet başkanları gibi görüşüyorlardı. Ve Mussolini Almanyanın revizyonist siyasasında açıkça fıskırtıyordu. Avusturya Başbakanı Dolfus'un ölümü ile biten azıdan (isyân) sonra bu durum birden bire değişti. Ve Mussolini hemencecik Avusturya sınırlarına bir ordu gönderdi. Bu kez İtalyada yapılan yeni seferberlik hareketleri daha çok geniştir ve bu seferberlik gene nazilerin Avusturya üzerinde besledikleri arzuların ileri gelmektedir. Bu bakımdan İtalya Fransadan ziyade bugün Orta Avrupada revizyon düşmanı görünmektedir. İtalya Başbakanı Mussolini Hitlerin iş başına geçtiği günlerde nazilere arkavermiş (müzahe-ret) olmaktan pişmanlık duymaktadır.

ASIM US

Yeni demiryolları

Ankara, 1 (A.A.) — Aldığımız malûmata göre, Nafia İşleri Bakanlığı yaptırılmakta olan demiryolları üzerinde 47 kilometre uzunluğunda üç kısım inşaatını münakasaya koymuştur.

Bu ay içinde ihalesi yapılacak olan bu kısımlar şunlardır:

Filyos — Ereğli hattı üzerinde ikinci kısımlar inşaatı.

Yıldırım hattının iki noktasında Burdur ve Isparta kısımları.

Bunlardan Filyos — Ereğli hattı üzerinde Çatalağazı, Zonguldak arasındaki on kilometrelik ikinci kısım inşaatı takriben iki milyon 400 bin liraya mal olacaktır.

937 senesi Mayıs sonuna kadar ikmal edilmiş bulunacaktır.

Bundan önce ihalesi yapılan ve Filyos'tan başlayarak Çatalağazı'na kadar olan 16 kilometrelik kısmın inşaatı 1936 Martı içinde ikmal edilmiş bulunacağına göre, Mayıs sonuna doğru Filyos — Ereğli hattı üzerinde 26 kilometrelik bir kısım inşa edilmiş bulunacaktır.

Bu münasebetle bunu da ilâve edelim ki, Filyos — Ereğli hattının Çatalağazı'ndan Ereğliye kadar olan ve kömür havzasından geçen kısmı evvelce karar verildiği gibi elektrikle içtiyecektir. Burdur ve Isparta kısımlarının inşaatına gelince, bunlardan Aydın hattı üzerinde Baladiz istasyonundan başlayarak Burdura kadar uzanacak olan ve Afyon — Antalya hattının bir kısmını teşkil eden 24 kilometrelik kısmın ise, 935 Birinciteşrin sonunda ikmal edilmiş bulunacaktır.

Gene Aydın hattı üzerinde Tuzönü mevkiinden ayrılarak Ispartaya kadar olan 13 kilometrelik şube hattı ise aynı suretle 935

Kendi duyularımız

Bugday tahkikatı fezlekesinde neler var?

Ankara, 1 (Kurun) — Bugday tahkikatı fezlekesinin tetkikine devam edilmektedir. Öğrendiği me göre, Ziraat Bankası ile bugday muamelesi yapan bazı tüccarın Bankanın İstanbul şubesinden yarım milyon liraya yakın yardım

gördüğü ve müdiriyetle bu ticaretaneler arasında hususî telefon hattı bulunduğu fezlekece tesbit edilmiştir. Fezleke tetkikatının bu hafta içinde ikmal edilerek neticelendirilmesi kuvvetle muhtemeldir.

Müddeiumumî, eski posta umum müdürü ve arkadaşları için ceza istedi

Ankara, 1 (Kurun) — Eski posta, telgraf umum müdürü bay Fahri ile arkadaşlarının muhakemelerine devam edildi. Muhakemenin bu celsesinde müddeiumumî iddianamesini okudu. Davayı uzun uzadıya izah eden müddeiumumî, bütün bu işlerden B. Fahrinin mes'ul olduğunu söyledi. Bay Suphinin, Nafianın emrini geciktiren dosyayı istemeden evvel emrin dosyasız kabili tebliğ olup olmadığını tetkik etmemesini

ihmale tavsif etti. Bay İhsan Cemalin şube amiri sıfatıyla Bay Fahrinin emirlerini tatbikten mes'ul olmamakla beraber Nafianın emrinin gecikmesine sebebiyetinden Fahrinin suçuna iştirak ettiğini iddia etti. Bay Fahri ve Bay Cemalin 240, Bay Suphinin 230 uncu maddelerle cezalandırılmalarını istedi. Suçluların müdafaalarını istedi. Suçlu avukatları 2 nisana kaldı. Suçlu avukatları ceza istegindeki esbabı mucibeyi zayıf ve kabili ret görmektedirler.

DEVLET DEMIRYOLLARINDA TENZİLÂT

Ankara, 1 (Kurun) — Devlet Demiryollarının Samsun — Sivas kısmında yüzde 60, Manisa — Bandırma kısmında yüzde 50 olmak üzere umumî tarife üzerine yapılmakta olan tenzilât bugün den itibaren müddetle usuldedir.

MÜNAKALÂT VEKÂLETİ İHDAS EDİLECEĞİ HABERİ DOĞRU DEĞİL

Ankara, 1 (Kurun) — Cumhuriyet gazetesinin Münakalât Vekâleti ihdas edileceği yolundaki haberi üzerine müracaat ettğimiz salâhiyet sahibi zevat, böyle bir vekâlet ihdas edileceğine dair Nafia Bakanlığında hiç bir malûmat olmadığını resmen bildirdiler.

ÜCRTLERİN MAAŞA TAHVİLİ İŞİ

Ankara, 1 (Kurun) — Maliye teşkilât kanunu projesi bugünlerde Bakanlar heyetinde konuşulacaktır.

Lâyhaya bağlı kadroda ücret esasları muhafaza edildiğine göre bu yıl ücretlerin maaşa tahvili meselesinin tahakkuk etmeyeceği anlaşılmaktadır.

ŞARK DEMIRYOLLARI KUM-PANYASININ BİR İSTEĞİ

Ankara, 1 (Kurun) — Şark Demiryolları Kumpanyasının İstanbulla yaptığı şeker nakliyatında rihtim resmi vermeme haklarında olan müracaatı maliyece tetkik ve reddedilmiştir.

Kumpanya, rihtim resmini verecektir.

TAHMİL ve TAHLIYE ŞİRKETİNİN RESİM ALABİLECEĞİ MERAKIP

Ankara, 1 (Kurun) — İstanbul tahmil ve tahliye şirketinin Galata ile iç limanlar arasında demirliyen, münakalât yapan merakibin muhteviyatı gümrük muayenesine tabi tutulduğu takdirde resim alabilmesi hususundaki müracaatı uygun görülmüştür.

Birinciteşrin sonunda bitirilmiş olacaktır.

İTIRAZLAR TETKİK KOMİSYONU BAŞKANLIĞI

Ankara, 1 (Kurun) — Maliye itirazları tetkik komisyonu başkanlığına eski Balıkesir sayısları Bay Vasfi tayin edildi.

İŞ BANKASI KUMBARA PİYANGOSUNDA KAZANAN KAZANANLAR

Ankara 1 (Kurun) — İş Bankasının senelik kumbara piyangosu çekilmiştir. Büyük ikramiye olan 1000 lirayı Bankanın Galata şubesinden 141 numaralı kumbara sahibi Bay Ahmet Raif kazanmıştır. 250 liralık ikramiye, İstanbul şubesinden 23876 numaralı kumbaranın sahibi Bay Bekire isabet etmiştir. Muhtelif şubelerden alınan 10 kumbaraya yüzer, 20 kumbaraya 50 şer, 175 kumbaraya onar lira çıkmıştır.

MUSAFİ KEMALPAŞA KAZASINDA ATATÜRK HEYKELİ

Ankara, 1 (Kurun) — Mustafa Kemalpaşa kazasında Atatürk'ün bir heykeli dikilecektir. Heykel iki metre 10 santim yüksekliğinde olacaktır. Atatürk, resmî üniformalı ve pelerinli olarak temsil edilecektir. Heykelin kaidesinin yüksekliği dört metre ve betondan olacaktır.

BURSA KIZ LİSESİ MÜDÜRLÜĞÜ

Ankara, 1 (Kurun) — Türk marifet cemiyeti Bursa Kız lisesi müdürlüğüne Sivas Erkek muallim mektebi müdürü Bay Murtaza tayin edildi.

GÜMRÜK TAYINLARI

Ankara, 1 (Kurun) — Tetkik müdürlüğü kâtibi 267 Şehabettin, Ankara G. tetkik memurluğuna, Midye gümrük idare memuru 396 Osman Natık, Tıbil gümrük idare memurluğuna, İstanbul ithalât gümrüğünde açık kâtipliğe dışardan namzet olarak 1699 Ali Zihni, Antep gümrük kâtipliğine dışardan namzet olarak 1700 Hasan, Akçakoyunlu kâtipliğine dışardan namzet olarak 1701 Hayrettin tayin edildiler.

İMLER

Tanzimat Edebiyatı

Bu eser, Agâh Sırrın'ın edebiyat tarihine dair olan son tetkiki-dir, bundan önce de daha geçen yıl bir cilt edebiyat tarihi daha hazırlamıştı.

Agâh Sırrın'ın kitabını ben "Erudit" gözüyle tetkik ve tahayyül etmeme imkân yoktur. Böyle bir iddiaya girmeği de asla düşünmem. Agâh Sırrın'ın kitaplarında bence en iyi cephe, ilim ve tasnife dikkatle, ehemmiyetle yer verilmiştir. Edebiyat tarihlerinin çok zaman kanına giren, onları kenetlenlerini değersiz yapıklar haline koyan bir kusur vardır. Edebiyat tarihi yazarların edebiyat tarihi yerine kötü tenkit örnekleri vermeleridir.

Bu örnekler bizim kütüphanelerimizde bir hayli yekûn tutar. Divan edebiyatı kadrosu içinde yer tutan (tezkere) lerden başlayarak henüz mürekkebi kurumayan yeni kitaplara kadar bu hükümü vermekte güçlük çekmezsiniz.

Bunun sebebinin edebiyat tarihi yazarın muharrirlerin kafalarında, ilmi anlayışlarında aramak gerektir.

Bizde edebiyat tarihi yazmak isteyenlerin çoğu sosyal bir hâdise olan edebiyat tarihin usulüne uygun bir şekilde tetkik etmeği bir nevi ağır yük saymışlardır. Bunların çoğu bir ilim kafasına sahip olmaktan ziyade alelade bir edebiyat amatörü halinde yaşamış ve tesadüfle edebiyat tarihi yazmaya mecbur olmuşlardır.

Bunların eserleri hafif bir hassasiyet dumanıyla bağlanmış. Tarih bu havanın içinde kaybolmuştur.

Halbuki edebiyat tarihi, hele mektepler için hazırlanmış olan eserler bundan tamamen uzak bulunmak gerektir.

Mektep için hazırlanmış olan edebiyat tarihi muharririn beğendiği falan veya filan şairin, veya edibin tellâllığını yapmak demek değildir.

Olgun bir görüşle bir kültürün geçmişini olduğu gibi canlandırarak, bir cemiyeti karakterler bakımından yeniden inşa etmektir.

Bunun için her şeyden önce şunlara ihtiyaç vardır:

I — İyi bir felsefi kültür.
II — Vesikalari tanıyacak kadar ilmi kudret ve salâhiyet..

Bu iki unsuru taşımayan bir edebiyat tarihi bir sözmenbaundan başka bir şey sayılmaz.

Agâh Sırrın'ın kitabına gelince; onda sıkı tasnif, iyi vesika toplamanın bütün hususiyetlerini görüyoruz.

Agâh Sırrın'ın tanzimat edebi-

ŞEHİRDE

Nazilli fabrikasına yakında başlanıyor

Aç kaldım ve çantayı kaptım!

Tramvayda mı yapmış, yoksa bekleme yerindemi?

Beyoğlu caddesinde Mari isminde bir kadının elçantasını kapmaktan suçlu Alinin, İstanbul üçüncü ceza mahkemesinde mevkuf olarak muhakemesine başlanmıştır.

Evvelce üç sabıkası olan Ali, sorguya çekilirken, şöyle dedi:

— Bir çocuk, boğazıma bıçak dayamıştı. İşteri gırtlığımda yarannın izini görüyorsunuz, beni hastaneye kaldırdılar, bir müddet tedaviden sonra taburcu ettiler. Hastaya, yorgun ve açtım. Açlık tesiriyle kıvrandım, bu kadının içinde üç lira bulunduğunu sonradan öğrendiğim çantasına el attım. Beni gördüler, yakalandım!

Dava, Beyoğlu sulh ceza mahkemesinden geliyordu. Sulh ceza mahkemesi, suçun tramvay içerisinde işlendiği noktasından suçun temas ettiği maddeye göre, davayı ceza mahkemesinin salâhiyeti dahilinde görmüş. Ali, çantayı tramvay içerisinde değil, tramvay bekleme yeri civarında kaptığını, söylüyor.

Mahkeme, şahit Doranın ve hâdiseyi gören diğer şahitlerin çağırılmasını kararlaştırdı.

Silivrikapıdaki cinayet

Silivrikapıda gece karanlığında öldürülen Perikli isimdeki rum gencinin kim tarafından öldürüldüğü henüz belli olmamıştır. Tahkikat, ehemmiyetle derinleştiriliyor.

Ceset, morga kaldırılmış ve otopsi yapılmıştır. Otopsi neticesinde cesetteki tabanca kurşunu çıkarılmış ve araştırmada ele geçen tabancalardan hangisine uygun olduğunun tesbiti için mütehassıslarca tatbikatta bulunulmuştur.

Morg, raporunu müddeiumumiliğe göndermiştir. Kurşunun hangi tabancaya ait olduğunun anlaşıldığı söylenilmektedir. Bu meseleden dolayı şimdi on bir kişi zan altındadır.

Suçlunun kim olduğunun bu günlerde meydana çıkacağı kuvvetle umuluyor.

yatını, iyi çalışan bir kafanın yorulmaz bir insan emeğinin eseri olarak kabulde tereddüt etmiyoruz.

Sadri Ertem

Yılda 17 milyon metre basma çıkarılacak

Nazilli fabrikasının ilk projesini hazırlamış olan ve yerini gözden geçirmek üzere Nazilliye giden Sovyet heyeti dün sabah şehrimize dönmüştür. Heyeten bir kaçı bugün Moskovaya gideceklerdir.

Sovyet mütehassıs heyeti "Türkstroy", ikinci reisi Bay Zilkin'in riyaseti altındadır.

Sovyet heyeti buradan önce Ankara'ya gitmişti. Mütehassıslar Kayseriye de uğramışlar ve Nazillide fabrikanın ilk projesinin teknik etütleri yapılmıştır. Sonra heyet ile, Sümer Bank umum müdürlüğü ve fen heyeti arasında ilk prijenin etütlerine ait olmak üzere bir protokol imza edilmiştir. kat'i proje 15 temmuzda verilmiş olacaktır.

Nazillide kurulacak olan fabrika köylü ve orta halkın kullandığı basmayı çıkaracaktır. Temelinin mayıs başlangıcında atılması düşünülüyor. Çıkarılacak basma miktarı senede on altı, on yedi milyon metre kadar tutacaktır. Bu miktar, dahili basma istihlâkinin yüzde otuzunu teşkil etmektedir.

Bundan başka bu fabrikada çalışmak üzere Sovyet Rusyaya 50 talebe gönderilmesi kararlaştırılmıştır. Bunlar, mensucat sanayiinin hususiyetlerini öğreneceklerdir. Gönderilecek olan talebe, sanayi mektebi talebesi arasından müsabaka ile seçilecek ve bir aya kadar gideceklerdir.

Dün Sovyet heyeti Sümer Bank Bakırköy fabrikası müdürü Bay Fazlı ile beraber bulunmuşlardır. Sovyet Rusyaya gidecek olanlar inşaat, muharrir kuvvetler ve fabrika mühendisleridir. Heyet reisi Bay Zilkin ile diğer mühendis Şuvarief burada kalacaklar, birkaç gün sonra Kayserideki fabrikanın montajına nezaret etmek üzere Kayseriye gideceklerdir. Fakat çok sürmeden tekrar dönecek, 18 nisanda Moskovaya gideceklerdir.

Sovyet heyetinin Nazilli fabrikası kat'i projesini getirmek üzere hepsi birden tekrar memleketimize dönecekleri tabiidir.

Serbest bırakıldılar

Borsa haricinde muamele yapılarak Türk parasını koruma kanununa muhalif harekte bulunanları kaydiyle yakalanan Galatada sarraf Isak Bahar, Isak Baharın karısı Lida, sarraf Teologos,

Boğazdan kaçan dişçi aleti!

Müddeiumumî, dişçinin beraatini istiyor!

Bir müddet evvel Bakırköyde dişçi Ağnidise dişlerini tedavi ettiren Ömer Yılmaz isminde bir mektep talebesinin boğazına küçük bir alet kaçmış, hastanede tedavi altına alınan genç, devamlı, surette muayeneye tâbi tutulmuş, boğazdan kaçan alet, tabii seyri ni takip ederek dışarıya çıkmıştır. Bu hâdiseden dolayı dişçi aleyhine açılan davaya ait muhakeme, İstanbul üçüncü ceza mahkemesinde son safhasına gelmiştir.

Müddeiumumî muavini Ekrem, çünkü muhakemede mütaleasını söylemiş, doktorun bu işe tedbirsizlikle sebebiyet verdiği sabit olmadığını ileri sürerek, beraatini istemiştir.

Muhakeme, şahsi iddia, müdafaa ve karar için başka güne bırakılmıştır.

Zührevî hastalıklar için konferanslar verilecek

İstanbul halkevi zührevî hastalıklar hakkında bir konferans serisi tertip etmiştir. Dört hafta sürecek olan bu konferanslardan birincisi sekiz nisanda doktor bay Osman Nuri tarafından verilecektir. Diğer konferanslar da birer hafta ara ile olacaktır. Konferanslarda zührevî hastalıkların geçme şekli, korunması mulâjlarla ve resimlerle gösterileceği gibi bunlara ait filmler de gösterilecektir. Konferanslar bastırılacak ve dağıtılacaktır.

Şehir tiyatrosu sanatkarları yarın gidiyorlar

Şehir tiyatrosu sanatkarlarından bir grup yarın sabahki trenle Konyaya gidecektir. Neyire Neyir, Bedia, Cahide, Nebahat Şevkiye, Semiha ile Galip, Behzat, Hâzım, Talât, Sami, Avni, Muammer, Mahmut, Vasfi Rıza, Sait gidenler arasındadır. Konyada bir kaç temsil verildikten sonra Adana ve Mersine gidilecektir.

Alçe, Hayim, seyyar satıcı Isak Bahar, sorguya çekildikten sonra, serbest bırakılmışlardır.

Ecnebi parası alım, satımı yaptıkları noktasından dava edilen bu beş kişi hakkında birinci istin tak dairesi tahkikatını derinleştiriyor.

Gezintiler

Geçerken Gördüklerim

Beşiktaş, İstanbulun en kalabalık semtlerinden biridir. Vapur, tramvay, otobüs duraklarının her saatinde buraya döktüğü insan tırtarı, başka yerlerin birçoğundan daha yüklü ve daha üstündür.

Dün, bir dostuma uğramıştım. Geniş ana yollardan birinden geçiyordum. Sağ tarafı baştanbaşa kaplıyan un fabrikasını geçince, burnuma ağır bir koku çarptı. İhlamar caddesinde idim ve İhlamar caddesi Beşiktaşımızın pazarını, çarşısını kucaklayan en işlek yoldur. Onun için bu ağır koku gerçekten ağırlaşıyordu.

İlkin suçu yakın bostanlara ki dere ağzı da böyle düşünmeme hak verdirebilirdi.

Fakat karşılaştığım bir tanıdık, ayaklarını suya irdirdi. Meğer bu koku, hiç aklımdan geçmiyen başka bir şeyden ötürü imiş. O, anlattıkça ben şaşım. Belki sizin de hoşunuza gider, daha doğrusu belediye'nin gözüne ilişir diye yazmağı kurdum.

Şimdi Tunus boyunda oturanları tedirgen eden, kızdıran bu koku, meğer belâli bir bayram misafirinden başkası değilmiş.

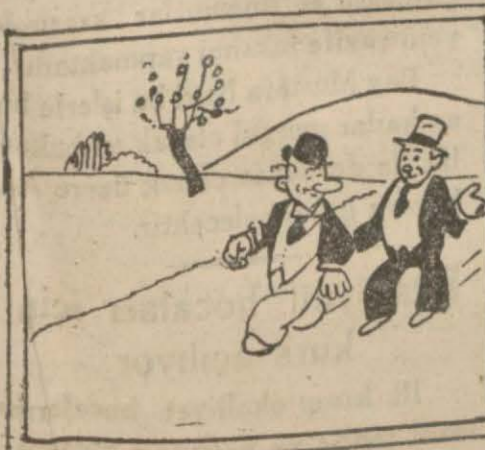
Çobanlar, kurban sürülerini oraya yaymışlar. Hayvanların otlarını oraya dökmüşler. Koçlar da kendi fabrikalarının ıslak, kuru bütün verimlerini oraya saçmışlar. Otlar çürümüş, çiğnenmiş, ötekilerle birleşerek şimdiki ağır kokuya toprağa içirmişler.

Eğer yanılmıyorsam, belediye bu sürülerin sahiplerinden konak parası alır. Koyun başına alınan bu para da az değildir.

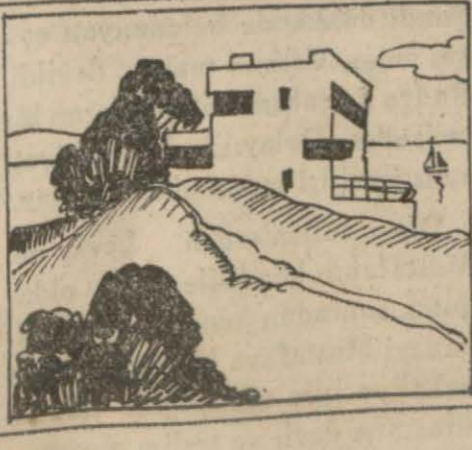
Sürülerin gelişinde o kadar titiz davranan, sayımında gözünü dört açanlar, bilmem niçin işlerini yalnız bu kadarla bitmiş sayarak oralara bir daha uğramamışlar. Şehrin işlek yerlerini ağıla döndürmek, belediye yasarlarına ne kadar uygundur? diye sormuyacağım. Belki halka kolaylık olsun diye bu yolsuzluğa katlanılmıştır. Fakat sürüler dağılıp gittikten sonra orasının temizlenmemesine akla yakın gelecek bir sebep bulamıyorum.

Beşiktaş belediyesinin sağlam bilgili ellerde, güzel düşünen başlarda olduğuna inananların bu türlü ters görüşlerden ne kadar incineceğini anlamak kolaydır. Ben de bu inananlardan biriyim. O inanışlardır ki bu satırları yazıyorum. İçlerinden birinin günde bir here nöbetle oraların dolaşması, bu işlek yolu böyle bir hale düşmekten kurtarabilirdi.

S. Gezgin

— Eh artık mevsim geldi sayılır Bay Gülüm..

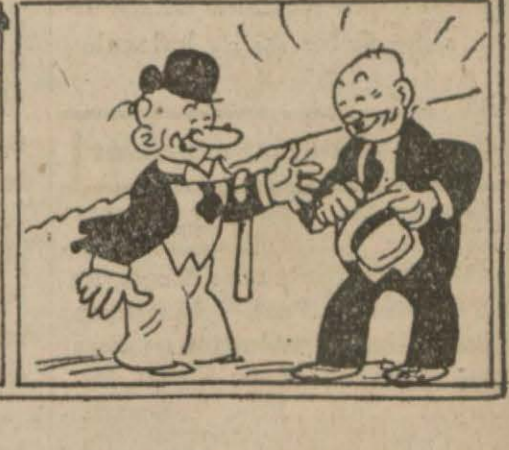
— .. Bu yıl şöyle bir sayfiyede iki odacık tutup..

— .. Eş, dosttan uzaklaşmak ve başımı dinlemek istiyorum.. Acaba nereye gitsem?

— Aman ne yapıyorsun Bay Gülüm?

Bay Gülüm — Alnından öpüyorum dostum.. Birdenbire gözüme öyle cesaretli bir insan olarak göründün ki!..

Brüksel sergisi

Yol paralarında yüzde otuz tenzilât var

Öğrendiğimize göre, 27 nisan da Brükselde açılacak olan ve inhisar idaresinin iştirak ettiği Brüksel sergisine gitmek isteyenlere memleketimiz demiryollarında yüzde otuz kadar tenzilât yapılmıştır.

Aynı usul diğer devletlerce de alınmış, Bulgaristan % 30, Romanya % 25, İsviçre % 30, Fransa, % 35 tenzilât yapmıştır. Bu vesile ile Belçikaya gitmiş olanlar, orada beş veya on beş gün için bütün Belçikayı dolaşmak üzere pasajlarından çıkarılacak şimendiferpasılarından istifade edeceklerdir.

Bunlardan birincisinin fiyatı yedi, ötekini on lira kadardır.

Belçika sergisine bizimle birlikte 23 devlet iştirak etmektedir.

İki bin amele işsiz mi kalacak?

Lâstik fabrikaları, kauçuktan alınan istihlâk vergisinin fazlalığı dolayısıyla, bu yıl keten ayak kabı yapmağa yeni başlamışlardır.

Duyduğumuza göre Bu fabrikalar, bu yıl az miktarda keten ayak kabı yapacaklardır.

Bu yüzden iki bin kadar amele işsiz kalacağı söylenmektedir. Bu işçiler alâkadar yerlere müracaat ederek vaziyetin Ökonomi Bakanlığına bildirilmesini istemişlerdir.

Kadıköyünde Mahmutbaba mezarlığı kaldırılıyor

Üsküdar tramvayları şirketi tarafından Kadıköyünde Kurbağalı derede Mahmutbaba mezarlığı satın alınmıştır. Burada büyük bir garaj yapılacaktır. Şirket Almanya'ya yeniden sekiz araba ismarlamıştır.

Kadınlar kongresi

Uluslararası Kadınlar birliği ikinci reisi Bayan Roza Manus'un haftaya şehrimize geleceği haber alınmıştır. Nisan 18 de Yıldız sarayında umumî kongre toplanacaktır.

General Kâzım Karabekir'in bir mektubu

General mütekaat Kâzım Karabekir imzasıyla şu mektubu aldı:

"Şeker kaçakçısı Kara Bekir'in muhakemesi başlığı altında gazetelerde bir havadis gördüm. Bahsolunan Kara Bekirle soyumun hiçbir alâkası yoktur.."

Danimarka elçisi

Danimarkanın Ankara, aynı zamanda Atina elçisi olan Bay Aksel Norgaard yakında şehrimizden Atinaya gidecek, orada bir ay kadar kalacaktır.

Danimarka konsolosu Bay Tıngır da yakında mezunen Danimarkaya giderek bir iki ay kalacaktır.

Bugece nöbetçi eczaneler

Samatyada: Teofilos Fenerde: Hüsamettin, Şehzadebaşında: İbrahim Halil, Şehrininde: Nâzım, Karagümrükte: M. Fuat, Aksarayda: Sarım, Ankara Caddesinde: Eşref Neşet, Sirkeçide: Beşir Kemal, Beşiktaşta: Ali Rıza, Beyazıtta: Cemil, Zeyrekte: Yorgi, Galatada: Hidayet, Beyoğlunda: Güneş ve Kanazok, Pangaltıda: Karakın Kürkçiyen, Kurtuluşta: Necdet Ekrem, Kasımpaşada: Yeni Turan, Hacıoğlunda: Yeni Türkiye eczanesi

Şehir Meclisinde 1932 hesapları

982,662 liralık açık ne bir suiistimal, ne de bir yolsuzluk neticesi değildir, varidatın tahsisatı karşılamaından ileri gelmiştir

Şehir meclisi nisan devresi toplantılarına dün saat on dörtte bay Necip Serdengeçtinin reisliği altında başlamıştır. Belediyeye bağlı Sular idaresinin 934 yılı faaliyet raporu ve bilançosu tetkik edilmek üzere hesapları tetkik encümenine gönderilmişti; Karaağaçtaki soğuk hava depoları için belediyece yeni bir tenzilâtli tarife hazırlanmıştı; bunun iktisat ve bütçe encümenlerince tetkik olunması kararlaştırılmıştır.

Bundan sonra vilâyet ve belediyenin 932 senesi hesap kesimi hakkında hesapları tetkik encümeninden gelen mazbatanın okunmasına başlanılmıştır.

Hesapları tetkik encümenin mazbatasını koca bir kitaptır. Mazbatanın başlangıç kısmı dün okunup bitirilmiştir. Maddelerin müzakeresine geçilmeden önce Refik Ahmet Sevengil söz almış, şunları söylemiştir:

— Tetkiki hesap encümenin reisi veya mazbata muharririnin bize bu hususta biraz da ağızdan izahat vermesini rica ederim. Mazbata 1932 hesap vaziyetini anlatırken bir aralık geçen meclisi hayli meşgul etmiş olan 982.000 küsur liralık mukabili nakdisi olmayan tahsisat meselesinden de bahsediyor. Şehir meclisi edebiyatına geçen sene ilâve edilmiş olan bu "mukabili nakdisi olmayan tahsisat", sözü o zaman etrafı ile izah edilmişti; fakt içimizde yeni arkadaşlarımız vardır; belki benim gibi unutmamış olanlar da olabilir. Encümendeki arkadaşlarımızın bu noktayı da anlatmalarını dilerim..

Bunun üzerine hesapları tetkik encümeni reisi bay Revfik Türe söz almış, uzun boylu izahat vererek 1932 yılı hesaplarını tetkik ederken bütün sarfiyatın usul ve kanunlara uygun, defterlerin ve evrakın muntazam olduğu görüşünü söylemiştir. Refik Ahmet Sevengilin sorduğu noktaya da cevap vererek şunları söylemiştir:

— 1932 yılında 982,662 lira a-

1 Nisan

Canavar hikâyeleri bermutat tazelandi

üniversite talebesi de hocalarına "puvason davril,, yaptı

Avrupada nisan birde birbirini aldatmak âdetidir. Uydurulan yalanlara "Nisan balığı,, ismi verilmektedir. Yalanlar, uyduranları güldürmekte olmasına rağmen aldananları da hayli kızdırmaktadır. Bu garip âdetin son senelerde bizde de nedense bir hayli yer tuttuğu görülüyor. Dün şehirde bazı kimseler birbirlerini aldatıkları gibi bazı gazeteler de okuyucularına "Poisson d'Avril,, yapmaktan kendilerini alandırmışlardır. Bu arada bermutat denizde tutulan canavar! hikâyeleri de tazelenmiştir.

Dün Üniversite talebesi de hocalarına böyle bir nisan şakası yapmışlardır.

Hukuk fakültesi ikinci ve üçüncü sınıfları, ders saatinde yerlerini değiştirmişler, ikinci sınıf üçüncü sınıf dersanesine, üçüncü sınıf ikinci sınıf dersanesine girmişlerdir. İkinci sınıfa usul dersine Bay Sıddık Sami, üçüncü sınıfa da Medeniye dersine Bay Samim girmişlerdir.

Bay Sıddık Sami derse başlamış, ve bir aralık tahtada "Damping,, diye bir kelime yazılı bulunduğunu görerek sormuştur:

— Bu damping kime?..

Talebe cevap vermemiş, bu hal profesörün dikkatini çekmiş, o vakit ders verdiği talebenin üçüncü sınıf talebesi olduğunu anlamıştır. Fakat dersine devam etmiştir.

Üçüncü sınıfa giren Bay Samim de dersine devam etmiş ve bir aralık karşısında ikinci sınıfın bulunduğunu anlamıştır. Fakat profesör dersine devam ederek tenefüse kadar ikinci sınıfa üçüncü sınıf dersi vermiştir.

çık bulunduğunu açıkça söylemek lâzımdır; ancak bunda bir suiistimal, bir yolsuzluk, filân yoktur. O yıl için bütçeye konulan yol tahsisatı o senenin varidatını karşılamamıştır; tahsisat bakiyesi ondan sonraki seneye devredilmiştir; böylece üstüste gelen yılların tahsisatı bir hamur olmuştur, bu rakam ortaya çıkmıştır; mazbataımızda maddeler arasında sırası geldikçe izahat verilmiştir. Esasen bir sene içinde sarfedilmeyen tahsisatın müteakip seneye devri usulü kaldırılmıştır; artık ancak paraca karşılığı olan tahsisat devredilebilir; onun için bundan sonra bir daha böyle bir vaziyet olmayacaktır..

Tevfik Türe'den sonra Avni Yağız söz almış, paraca karşılığı olmayan tahsisat meselesi etrafında hassas davranılmasını ve sırası gelince bu maddelerin dikkat ve ehemmiyetle müzakere edilmesini söylemiştir.

Mazbatanın heyeti umumiyesi etrafındaki müzakere kâfi görülmüş, gelecek celsede maddelerin okunup konuşulmasına karar verilmiştir. Meclis perşembe günü saat on dört buçukta toplanacaktır.

Eyüpteki kırathane ve içindeki eşya!

Eşya mesalesinden açılan bir dava, mahkemede...

Istanbul üçüncü ceza mahkemesi, dün yeni bir muhakemeye başlamıştır.

Bu, bir emniyeti suiistimal davasıdır. Davacı Veli isminde bir zat, dava edilenler de Şevki ve Mustafadır. Davacı, Şevki ile Mustafanın ticarete şerik olduklarını, Eyüpte "Camii Kebir,, karşısındaki "Şark,, kırathanesini, içindeki demirbaş eşya ile birlikte kendisinden kiralandıklarını, aradan bir zaman geçtikten sonra bina tahliye edildiği sırada, evvelce içeride bulunan bazı eşyaları eksik olduğu gördüğünü, bunların kendilerine ait olmadığını, bunların benimsenip başka yere taşındıklarını ve kısmen de sattıklarını ileri sürüyor.

Dava edilenlerden Mustafa sorguya çekilirken şunları söyledi:

— Ben, Şevkinin şeriki değilim. Onun yanında aylıkla çalışırım. Konturatnameye şerik sıfatıyla değil, şahit sıfatıyla imza attım. Şimdi dükkânda bulunmayan eşya, zaten Velinin malı değildi. Radyo da şahsan satın aldığım bir radyodur. Dolayısıyla bir emniyeti suiistimal işi mevzu bahis olamaz.

Dava edilenlerden Şevki de, Mustafanın kendisiyle şerik olduğunu, sonradan kendisinin kırathaneyi Mustafaya bırakıp yalnız bakaliye işle uğraştığını, tahliye sırasında devir ve teslim muamelesinin Mustafa tarafından yapıldığını, kahvehanedeki eşyadan hepsinin müeccire ait olmadığını anlatır.

Mahkeme heyeti, şahitlerin ça-

SİYASA

Kollektif emniyet

Gerek Sir Con Saymen'in Berlin, gerek Mister Eden'in Moskova seyahatine ait tafsilât, çok gizli tutuluyor ve ancak iki nazırın Londra'da birleşerek seyahatlerinin neticesini tetkik etmelerinden sonra vaziyetin aydınlanacağı ve aydınlatılacağı söyleniyor.

Sir Con Saymen'in İngiltereye dönüşünden Avam Kamarasında çok kısa sözler söylemesinin sebebi de buydu.

Fakat her şeyin gizli tutulmasına bu derece ehemmiyet verildiği halde gizli kalmayan bir nokta Almanyanın "kollektif emniyet,, esası ile alâkadar olmak istemediğidir.

O halde Stresa konferansında araştırılacak ve tesirleri ölçülecek en mühim mesele bu olacaktır. Nitekim Bay Eden'in Moskovada konuştuğu en belli başlı meselenin de bu olduğu, her şeye rağmen anlaşılıyor.

Bu böyle olduğuna göre Fransa ile İtalya, Almanya'ya karşı siyasetlerine yeni bir vecheye vermek mecburiyetinde kalacaklardır.

Acaba İngiltere de Almanya'ya uyarak Şark Lokarnosuna girmekten vazgeçecek mi?

İngilterenin bu fikirde bulunduğu anlaşılıyor. İngiltere Almanyanın dostluğuna büyük bir ehemmiyet vermekle beraber, kendileriyle tam bir anlaşma dairesinde harkı ettiği devletlerden ayrılmamak fikrinde olduğuna söylüyor. Hattâ İngilterenin, kendi idaresinde bulunan eski Alman müstemlekelerini Almanya'ya iade ederek bu devletle tam bir dostluk tesis etmek istediğine dair verilen haberlerde, tamamiyle asıltız telâk olunmakta ve İngilterenin "kollektif emniyet,, esasına göre kalacağı temin edilmiştir.

Bununla beraber vaziyet hakkında bir hüküm vermek için hem Moskova seyahatinin, hem Stresa konferansının neticesini beklemek lâzımdır.

Ö. R. Doğrul

Gümrüklerde yapılacak yeni teşkilât için

Istanbul ve Haydarpaşa gümrüklerinin yeni alacağı teşkilâtın tatbiki için şehrimizde çalışan gümrükler bakanlığı, tetkik müdürü Bay Mustafa Nurinin başkanlığında dün İstanbul gümrüğünde bir toplantı yapılmıştır. Toplantıda, İstanbul gümrükleri başmüdürü Bay Seyfi Aydın, Haydarpaşa gümrüğü başmüdürü, Galata, İstanbul, Sirkeci gümrükleri müdürleri, ithalât ve ihracat gümrükleri müdürleri ve diğer bazı memurlar bulunmuşlardır.

Bay Mustafa Nuri, bütün memurların vaziyetlerini gözden geçirmekte ve memurlar arasında yeni vazife taksimi yapmaktadır.

Bay Mustafa Nuri bu işlerle bir ay kadar meşgul olacak ve bakanlık ile de temas etmek üzere Ankara'ya gidip gelecektir.

Ekalliyet hocaları için kurs açılıyor

İlk kısım ekalliyet hocalarına usul tedris ve pedagoji gösterilmek üzere tatilde bir kurs açılacaktır. Kursu girecek olanların listesi hazırlanmaktadır.

İşin yapılması için muhakemeyi başka güne bıraktı.

BÜYÜK DENİZ ROMANI

Endülüste Kemal Reis

Tefrika No: 62

Yazan: İshak FERDİ

**Türkleri Kara sularımızdan uzaklaştırınız.
Onlara bel bağlamayınız!**

Düşman karargâhında neler oluyor?

Ebukasım, Sultan Abdullahın vükelâsından Yusuf Bini Kemîşe ile birlikte Elhamra burçlarından çıkarak (Sintafe) ye gitmişti. İspanyollar Endülüs sulh heyetini büyük merasimle karşılamışlardır.

(Sintafe) düşman karargâhına en yakın bir sayfiye mahalli idi. Kral Ferdinand tarafından buraya general Gonzaleve ile, İspanyol şövalyelerinden, kralın mutemedi Don Ferdinando Zafre mürahas olarak gönderilmişti.

Kraliçe İzabel, bu ilk konuşmanın iki tarafça da gizli tutulmasını arzu ediyordu.

Ebukasımın teklifi üzerine Sintafade bir gece kaldıktan sonra, heyetin garnataya en yakın karyelerden (Cerine) de konuşmaya devam edilmesi kararlaştırılmıştı.

General Gonzalve İspanya hükümetinin ne zeki ve desas diplomatlarından biri idi. Hem orduda hem de siyaset sahasında bir çok muvaffakiyetleri görüldüğü için, kral ve kraliçenin kendisine fevkalâde itimadı vardı.

Konuşma heyeti (Cerine) ye geldiği zaman, Garnata surlarını muhasara eden düşman askeri iki yüz metro geriye çekilmişti. Ateş durmuştu.

Kraliçe İzabel ilk iş olarak Kemal Reisin İspanyol sularından çekilmesini Endülüs'lülere teklif ettirmişti.

General Gonzalve, Garnata sulh heyetine Kemal Reisten bahsederken şu sözleri söylemişti:

“— Türkler Akdenizde Venediklilerle sık sık karşılaşarak çarpışmaktadırlar, Türklerden korkarız.. Fakat, Türk donanması Endülüse yardım etmek için, kara sularımızda daha ne kadar zaman bekleyebilir?. Karaya asker çıkarıp Garnatayı muhasaradan kurtaramazlar.. Donanmamız bugün için onları sularımızdan uzaklaştıracak kadar kuvvetli değildir. Fakat, biz muhasarayı uzatırsak, Kemal Reis acaba bundan fazla memleketimizde klabilecek mi?.. Yani açıkça demek istiyorum ki, onların mevcudiyeti size bir şey kazandırmış olmayacaktır!. Biz, aramızdaki ihtilâfları kendimiz halledebiliriz.. Hudutlarımızdaki asayişsizlikten siz ve biz mes'ulüz. Türkler bu ihtilâfı halledemezler. Mevki ve vaziyetleri bunu yapmağa müsaîd değildir. Onlara bel bağlamamanız, sizin için hayırlı olacaktır! (1) ”

Halbuki Garnata heyeti reisi Ebukasım, Kemal Reisin yanından yeni gelmitir.. Kemal Reis ona: “— İspanyollarla anlaşmak sizin için faydalı ise, anlaşınız.. Fakat, bu anlaşma hiç bir zaman Endülüs devletinin yıkılmasını tacil edecek esaslara dayanmsın. Eğer böyle bir tehlike ile karşılaşsanız, bana hemen gizlice bir haber gönderin! İstanbula yazıp bir ordu getirteyim..”

Demışti..

Ebukasım bu sözleri, gece yalnız kaldığı zaman arkadaşı (Yusuf Kemîşe) ye de anlatmıştı.

Yusuf Kemîşe, Sultan Abdullah'ın çok sadık bir bendesiydi. Ebukasıma:

— Haydi canım, sen de bu sözlerle inandın mı?. Türkler İstanbul'da ordu getirinceye kadar Garnatada aklıktan bir ferd sağ kalmaz!...

Diyerek, Ebukasıma sulh şartlarını münakaşasız kabul etmeğe teşvik ediyordu.

Ebukasım çok okumuş, akıllı bir adamdı.. Sekiz yüz yıllık bir devletin yıkılma mesuliyetini üzerine alacak kadar çılgınlık eseri göstermezdi..

— Ya Yusuf! Ben torunlarımın lânetinden korkarım.. Kendi elimle düşmanı kendi elimle nasıl sokayım?.

Diye cevap vermişti.

General Gonzalve hazırladığı sulh şartlarını kapalı bir zarf içinde kral tarafından getirmiş ve Endülüs heyetine - sultana takdim edilmek üzere vermişti..

Ebukasım, Yusuf Kemîşe ile düşmana fikir beraberliği göstermemekle beraber, Garnataya dönmek için üç gün mühlet istedi.. Don Ferdinando:

— Hakkınızdır.. Sarayda düşünüp müzakere edeceksiniz!..

Dedi.. Gonzalve:

— Üç gün sonra gene burada bilşelemini.. Sultanın vereceği cevapları gene birlikte konuşuruz.

Diyerek, Garnata heyeti sur kapısına kadar askerle beraber götürdü..

Dün Ferdinando da hâdiseyi krala anlatmak üzere cepheye koştu.. Kralın huzuruna çıktı:

— Eğer Ebukasım olmasaydı, herşey yolunda gidecekti, haşmetmeab! Bu adam Türklerle çok güveniyor.. Ya kara sularımızdan Türk donanmasının bir an evvel çıkarılmasına bakalım. Yahut bu adamın sulh heyetinden azli için Emir Saide el altından bir haber gönderelim... Bu herif işlerimizi alt üst edecek..

Dedi. Kral Ferdinand:

— Öteki aza da onun fikrini tasvib ediyor mu?

Diye sorunca, şövalye cevap verdi:

— Hayır. O tamamiyle bizim sulh şartlarımızın kabulüne taraftar.. Hattâ sultanın da bu fikirde olduğunu ima etti. Fakat, Ebukasım bir taraftan Türk donanmasına dayanıyor. Diğer taraftan da Garnatada ki mücahitlerden endişe ettiğini söylüyor.

(Sonu yarın)

(1) Endülüs tarihi - C. 2.

Şeyh Mehmed Ali Bin Elhazar.

Bir çocuk yandı

Yenişehir kömürcü Lutfi sokak 30 numaralı evde oturan üç yaşında Apostol kaynamakta olan su içine düşmüş, yarı belinden aşağısı yanmıştır. Çocuk Şişli çocuk hastanesine kaldırılmıştır.

Gömbeş partisinin muvaffakiyeti

Budapeşte, 1 (A.A.) — Dün Macaristanda 175 seçim dairesinde yapılan seçmeler neticesinde B. Gömböş büyük muvaffakiyet kazanmış ve partisi, gelecek parlâmentoda mutlak ekseriyeti almışlardır. Gömböş partisinin küçük çiftçiler partisiyle seçim anlaşmasını niçin bozduğu anlaşılmaktadır. Küçük çiftçiler bu seçimde birçok sayısal kaybetmişlerdir. Habisburg hanedanına mütemayil partide mahsus derecede muvaffakiyetsizliğe uğramıştı.

175 seçim neticesinden 134 ü Gömböşün partisi olan ulusal birlik partisi lehindedir.

İskrim turnuvası

Roma, 1 (A.A.) — Bir eskrim turnuvasında, İtalyanlar, Belçika, Fransız ve Alman ekiplerini mağlûp ederek, Gotiye - Vignal kupasını kazanmışlardır.

Kamutayda

Ankara, 1 (A.A.) — Kamutay bugün Nuri Conker'in başkanlığında yaptığı toplantıda, jandarma umum kumandanlığının 1934 mali yılı bütçesinde bir tashihe ait olan kanunu kabul ettikten sonra göndeliğinde görüşülecek başka bir şey olmadığından perşembe günü toplanmak üzere dağılmıştır.

İlk yumurta mahsulü

Inebolu, 1 (A.A.) — Bu senenin ilk yumurta mahsulü 550 sandık olarak bugün İspanyaya ihraç edilmiştir.

Vali üstündağ tiyatro işlerimiz için ne diyor?

(Baş tarafı 1. ci sayfada)

Şehir Tiyatrosunu iki koldan çalıştırmak denemesini yaparken fiyatları da şimdiye kadar tiyatro hayatımızda görülmemiş derecede ucuz ve her keseye elverişli olacak şekilde yapmıştı.

Yukarıda söylediğim gibi netice cesaret vericidir. Tepebaşı Tiyatrosunda uluslar arası tanınmış yüksek ve değerli eserleri halka süreklile gösterebildik. Haftada bir gün parasız gösterilen oyunlar da gençlerimizin hayatta karşılaşabilecekleri türlü meselelerde uyanık bulunmaları noktasından faydalı olmuştur. Gene tiyatronun ikiye bölünmesi yüzünden elde edilen bina imkânından istifade ederek her hafta konservatuvar orkestrası Fransız tiyatrosunda herkesin takdirlerini kazanan konserlerini verdi; halkımızın cevapsız kalan musiki sanatı ihtiyacını böylece karşılamaya çalıştı.

Bu netice, elbette ki, memnun

olmaya değer bir genişleme gösterir. Önümüzdeki yıl bu tecrübelerden daha çok istifade edeceğiz. Küçük çocuklarımızın şimdiye kadar yerine getirilmemiş olan tiyatro ihtiyaçlarını karşılamaya çalışarak tiyatronun terbiye vazifelerini yapmaya çalışmak da, ilerdeki programımızın esaslarından biridir.

Pek büyük gayret ve fedakârlıkları memnuniyetle görülen artistlerimizin de biraz daha terfihi imkânını halkımızın rağbetinde arıyacağız. İstanbul halkının değerli sanatkar çocukları için bu teveccüh ve yardımı esirgemeyceklerini şüphesiz görüyorum.

Şehir tiyatrosu sanatkarlarından sahnedeki hizmeti yirmi beş yılı dolduran iki arkadaşımız hakkında bundan önceki yıllarda yapılan jübile sırası bu sene İ. Galib'e gelmiştir. Önümüzdeki tiyatro mevsimini bu tezahürle açacağız.

Yunanlılar, cezaları hafif buldular

(Baş tarafı 1. ci sayfada)

Atina, 1 (Kurun) — Son isyan hareketinde methaldar olmuş töhmetile tevkif edilmiş olan Yunanistanın bira kralı Tiks biraderler ile Amiral Kakulidis bugün serbest bırakılmışlardır.

Atina, 1 (A.A.) — Başbakan B. Caldaris, isyan hareketlerinin

tekerrür etmemesi için lâzım gelen bütün tedbirlerin alındığını bildirmiştir. Bu akşam Bay Caldaris, teşkilâtı esasıye kanununa ait emirnameleri neşredecektir. Bu emirnamelerle memurların lâyenazillığı kaldırılacak ve âyân meclisi fesholunacaktır.

Fen fakültesi bir yangın tehlikesi atlattı

Evvelki gece saat sekizi beş gece üniversite fen fakültesinin hayvanat enstitüsü bitişindeki döçent ve asistanlar odasında yangın çıkmış, oda ve bitişindeki salon kısmen yandıktan sonra söndürülmüştür.

Ateşi ilk önce, bu kısma bitişik olan kimya lâburatuvarında ders vermekte olan kimya şefi Bay Selâhattin görmüş, bir taraftan itfaiyeye haber vermiş, diğer taraftan talebesiyle yangını bastırmağa koşmuştur.

Vaktinde yetişen itfaiye icabeden tedbirleri alarak yangının büyümesine mani olmuş, bu suretle feci bir hâdisenin önüne geçmiştir.

Yangının büyümesi, fen fakültesinin çok kıymetli hayvanat koleksiyonlarını mahvedebilirdi. Bir

daha temini çok güç olan bu koleksiyonlar itfaiyenin vaktinde yetişmesi, Bay Selâhattinin de yangın başlaması sıralarında görmesi neticesi kurtulmuştur.

Yangının ne suretle çıktığı henüz kat'i surette anlaşılmış değildir. Dün belediyeden bir mühendis, bir mimar, itfaiye müdürü Bay İhsan yangın yerinde tetkikat yapmışlardır.

Yangının ilk önce tavandan çıkmış olması, elektrik kontağı neticesi olduğu hissini vermektedir.

Yangının sobadan çıkmadığı anlaşılmıştır.

Diğer taraftan sigorta şirketi de tahkikatını yapmıştır. Söylenildiğine göre yalnız hayvanat koleksiyonları yirmi bin liraya sigortalı bulunmaktaydı.

ŞARK DEMİRYOLLARI

İLAN

Saygı değer halka haber verimiz ki ana hattına mahsus gidiş - dönüş biletlerinde avdet kuponları için kabul edilen 14 gün meriyet müddeti 5 Nisandan itibaren biletler yolcular tarafından gişelere ibraz edilerek talep vukuunda beher 7 gün mühlet için ayrıca ve makbuz alınarak gidiş - dönüş fiati mecmuunun % 10 u nisbetinde munzam bir tediye mukabilinde olmak üzere her iki 7 şer günlük müddet için temdit edilebilecektir. Bu temdit 14 günden fazla olamaz.

İstanbul, 1 Nisan 1935
MÜDİRİYET

İstanbul Asliye Mahkemeleri
ikinci Yenileme bürosundan:

4/Kâ. evvel/933 tarihinden evvel ikame olunup İST. Asliye birinci ticaret mahkemesinde derdesti ruyet hazine ile Yusuf köse oğlu arasında mütevevvin dava dosyasının yenilenmesi için verilen beyanname ve gönderilen deviyenin müddeialehyin ikametgâhı meçhul olduğu beyaniyle mübaşiri tarafından bilâtebliğ iade edilmiş ve bir ay müddetle ilânen tebliğat ifasına ve 20 Mayıs 935 tarihine müsadif pazartesi günü saat 14 de yenileme muamelesine başlanılmasına karar verilmiş olduğundan mezkûr günde Yeni postahane binasında kâin ikinci yenileme bürosuna gelmediği takdirde 2367 No: lu kanun ahkâmına tevfikân yenilemenin gryabında yapılacağı ilân olunur. (468)

ULKEMİZDE

Zonguldakta

Yapılan yollar

Vilâyet umumî meclisi toplantısını bitirdi

Zonguldak, 1 (A.A.) — Vilâyet meclisi çalışmasını bitirmiş 935 yılı bütçesini 961 bin lira olarak kabul etmiştir.

Vilâyet meclisinin üç yıl önce onayladığı 636 bin lira tahsisat tutarında vilâyetin birinci üç yıllık yol programı on altı ayda muvafakiyetle başarılmıştır.

Meclis 656.600 lira tutarındaki ikinci bir üç yıllık yol programı daha çizmiştir.

Yeni bütçede kültür işlerine 194.148, Bayındırlık işlerine 334 bin, ziraat ve baytar işlerine 13 bin 500, sağlık ve hayır işlerine 34.000, türlü masraflara 64.346 ve hususi idare işlerine 47.682 lira tahsisat ayrılmıştır. Bu tahsisat arasında Atatürk heykeli için 17 bin, halkevleri yapı ve idare masrafları için 12 bin, spor ve izci teşkilâtı için 1500 lira konmuştur. Diğer hayır kurumları için ayrılan tahsisat 21000 liradır. Genel meclisin verdiği kararlar, vilâyetimizin önümüzdeki yıllar içinde yeni bir bayındırlık ve genlik yaratacak güç ve hızdadır.

Dün akşam halkevi salonunda meclis üyeleri şerefine vali tarafından büyük bir ziyfet verilmiştir.

Bolu vilâyeti umumî meclisi

Bolu, 1 (A.A.) — Vilâyet genel meclisi yıllık toplantısını bugün bitirmiş ve daimî encümen üyelerini seçmiştir. Bütçe 222.860 lira adı, 145.090 lira fevkalâde olmak üzere 367.950 lira kabul edildi.

Umumî meclis üyeleri şerefine C. H. F. vilâyet heyeti tarafından 40 kişilik bir akşam ziyafeti ve gece de fırka salonunda 120 kişilik çaylı dans verildi.

İnebolunun ithalât ve ihracatı

İnebolu, 1 (A.A.) — İnebolu iskelesinden 935 mart ayı içinde 97.500 lira değerinde 1.168 ton ihracat 88.850 lira değerinde 386 ton ithalât yapılmıştır.

Maraş umumî meclisi

Maraş, 1 (A.A.) — Umumî meclis bugün toplantısını bitirmiştir. Bütçe 302.268 liradır. Bu paradan Nafiaya 40.174, Maarife 72 bin 763, Sıhhat işlerine 12.532 lira ayrılmıştır.

Urlada

Hakimin ölümü

Mevkufıardan bazıları bırakıldı

Urla hâkimi bay İhsan Ziyayı katletmekle suçlu olarak Urlada tevkif edilmiş olan dokuz kişiden altısı tahliye talebinde bulunmuşlardır. Urla adliyesi bu talebi reddettiği için itirazın tetkik edilerek bir karar verilme üzere tahliye talebi İzmir ağırceza mahkemesi riyasetine gelmiştir.

İzmir ağır ceza mahkemesi bu itirazı tetkik etmiş ve avukat bay Sabri, keresteci bay Salih Zeki, eski nüfus kâtibi bay Hasanrı 250 şer lira nakdî kefaletle tahliyelerini kararlaştırmıştır.

Maznunlardan dava vekili Bay Fehmi, kardeşi bay Ahmet ile bay Abdurrahman haklarındaki tahliye talebi reddedilmiştir.

Bafrada bakılan fakir çocuklar

Bafra, 1 (A.A.) — Çocuk esirgeme kurumu bu sene 50 fakir talebeye her gün sıcak yemek vermektedir.

Tokatta da yol yapma faaliyeti

Tokat, 1 (A.A.) — Vilâyetin bütün yolları üzerine ilkbahar inşaatına başlandı. Tokat - Niksallı - Reşadiye yolunda 1.315, Erbaa - Samsun yolunda 1.682 amele ve Reşadiye - Köylühisar yolunda 542 amele çalışmaktadır.

Şebinkarahisarda bir konferans

Ş. Karahisar, 1 (A.A.) — Bu akşam baştanbaşa dinleyicilerle dolu olan Halkevinde askerlik şubesi başkanı Bay Hamdi tarafından tayyarenin lüzum ve ehemmiyeti hakkında çok canlı ve çok kıymetli bir konferans verilmiştir.

Siirtle

Siirt, 1 (A.A.) Halkevinin atlı sporcuları civar köylere atlı bir seyahat yapmışlar, köylülerle temas etmişlerdir.

Siirdin teşcirine devam edilmektedir. Mezbahe civarında yeniden altı bin ağaç dikilmiştir.

Şehrimizde bir çocuk bahçesi yapılması için teşebbüslere başlanmıştır.

Kütahya umumî meclisi

Kütahya, 1 (A.A.) — Kırk gündenberi içtimalarına devam eden vilâyet umumî meclisi çalışmasını bitirmiştir. Bütçe 560 bin lira olarak kabul edilmiştir.

Toptan satış

933 ve 34 yılları arasında bir mukayese

İstanbul Ticaret Odası statistik bürosu 1934 yılı toptan satış fiyatlarını gösterir bir Endeks çıkarmıştır.

Bu Endekste elli iki değişik maddenin toptan satış fiyatları vardır ve bu fiyatların 1933 yılına nazaran daha yüksek olduğu görülmektedir.

Ancak bu yükseklik büyük değildir ve fiyat yüksekliği daha çok zahire fiyatlarında kendini göstermektedir.

Gıda maddelerinin bir kısmında düşme, nebatî gıda maddelerinde de biraz yükseliş vardır.

Keyif verici maddelerin de fiyatları artmıştır. İptidai maddeler fiyatlarında da genel bir artma vardır. Fiyatları artan bu maddeler bilhassa ihraç ettiğimiz maddelerdir ki, bu da sevindirici bir haberdur.

Madenlerimizde de 1933 yılına göre az bir yükseliş kendini göstermektedir. Kumaşlar artan maddeler arasındadır.

Yeni Romen elçisi yakında geliyor

Haber aldığımız göre, Romanyanın Türkiye elçiliğine yeni seçilen Bay Fileto yakında memleketimize gelerek Ankaraya gidecektir.

Bay Fileto, Romanya hariciye nezareti matbuat müdürü idi.

Ba'kan konferansına iştirak eden Romen heyeti arasında bulunduğu gibi son defa Ankaradaki Balkan konseyi toplantısına gelen bay Titulesko'ya refakat etmişti.

Eksik mi tartmış?

Yeşil tulumhada zerzevatçılık eden Bekirin, Bayan Hanımla, Bayan Nafiaya eksik tartarak mal sattığı iddiasıyla muhakemesine, İstanbul birinci ceza mahkemesinde dün devam edilmiştir.

Belediye polisi Basrının Çatalçada istinabe yoluyla ifadesi alınmak üzere muhakeme başka güne kalmıştır.

Anonim şirketlerde

Anonim şirketlerin yıllık umumî heyet toplantıları bitmiştir. Bu toplantılarda bulunan Ekonomi Bakanlığı müfettişleri, dün ticaret odasında toplanarak konuşmuşlardır.

Bazı sebepler dolayısıyla dört şirket umumî heyet toplantısını yapamamıştır. Bu şirketlere toplanmak üzere yirmi Nisana kadar mühlet verilmiştir.

Sular idaresi neler yaptı, neler yaptıracak?

Abonelerin sayısı ve gelir arttı. Filtre havuzlarının yapılmasına başlanıyor

Belediye sular idaresi 934 senesi çalışmasına ait olan raporu bastırarak, belediyeye vermiştir.

Bu raporda geçen sene yapılan işler şöyle sayılmaktadır:

"Terkos gölü civarında yaptırılan bir binaya konulan iki buharlı tulumbanın yardımı ile günde şehre otuz sekiz bin metre mikâbı su verilebilmektedir. 934 yılını da terkos fabrikasında 8 278.730 ton kömür harcanmıştır.

Uzunluğu 38 kilometreyi bulan isale tesisatının üzerindeki sifonlardan günde 32 bin metre mikâbında fazla su geçirmeye imkân olmadığından bunlar 45 bin metre mikâbı su akıtacak borularla değiştirilmesine lüzum görülmüş, şimdiye kadar 2547 metre boru değişmiştir.

Bu yüzden geçen sene zarfında sekiz gün kısmen, bir gün de tamamen su kesilmiştir. İhtiyaca göre öteki sifonlar da değiştirilecektir. Miktarı artan suları süzebilmek için Kâğıthanedeki filtre havuzlarının bir an önce iki misline çıkarılması umumî proje icabından olduğundan dört prefiltre ve sekiz filtre havuzunun kazılması yapılarak yerleri hazırlanmış, bunlar için on bin metre mikâbı kumun dörtte üçü tedarik edilmiştir. Yakında havuzların yapılmasına başlanacak, yazın hepsi çalışır bir hale getirilmiş olacaktır. Süzme işi de yakında asri bir hale getirilecektir. Şehrin muhtelif noktalarından her gün alınmakta olan su numunelerinin tahlil neticeleri suyun tamamen temiz ve mikropsuz olduğunu göstermektedir.

Şirket zamanında Balattaki tulumba çalıştırılmak şartıyla İstanbul yakasına günde ancak on bir bin metre mikâbı su verilirken 934 yılında bu miktar iki misline çıkarılmıştır. Umumî islahat projesinde yangın şebekesinin pekleştirilmesi için yeniden muhtelif kuturda ve 34 kilometre uzunluğunda boru döşenecektir.

Esas islahat ilerledikçe bunlar sırasıyla yapılacaktır. 934 yılında şebekenin muhtelif yerlerinde 365 boru kırılmıştır. 934 de şehre yekûn itibarıyla 12.892.282 metre mikâbı su verilmiştir. Bu miktar 933 senesinden bir milyon lira fazladır. Yani şirketin beledi-

yeye devrinden sonra iki yıl içinde iki milyon metre mikâp fazla su verilmiştir. Geçen yıl şehre verilen on iki metre mikâp sudan 285.225 metre mikâbı parasız olarak hastanelere, kışlalara, 119.148 metre mikâbı 2,5 kuruş - tan belediyeye ait müesseselere, 8126 metre mikâbı sokakları sulamak için yedi buçuk kuruştan belediyeye, 5.874.487 metre mikâbı da on beş kuruştan abonelere verilmiştir.

Şehre verilen su miktarı ile bunlar arasındaki 6.293.428 metre mikâp su farkı, şebeke yollarındaki zayıttan, yangınlarda kullanılmaktan ve halk çeşmelerinde ki sarfiyattan ileri gelmektedir. Geçen seneki su zayıtı bu suretle yüzde eliyi bulmaktadır.

933 yılında abonelerin sayısı 18527 iken 934 yılında 19882 ye çıkmıştır. İki yıl içinde abone miktarı 1684 adet artmıştır.

934 yılında yeni tesisat için 464.504 lira harcanmıştır. 934 yılındaki gayri safi varidat 369.458 liradır.

İngiliz elçisi bugün geliyor

Ankarada bulunan İngiliz elçisi Sir Persi Loren ve refikası bugün şehrimize geleceklerdir.

Kendileri birlikte, İngiliz elçiliği ticaret ataşesi kolonel Vud'un da geleceği umuluyor.

Diğer taraftan Yunanistanda bulunan İngiliz Balkan elçilikleri askeri ataşesi binbaşlı Samson da dün şehrimize gelmiş, Londra oteline inmiştir.

İngiliz askeri ataşesinin Atınada bulunan refikası da birkaç gün sonra şehrimize geleceklerdir.

Süt raporu

Belediyenin süt işiyle yakından alakadar olduğunu yazmıştık. Hıfzıssıha mütehasısı Bay Zeki tarafından hazırlanan rapor İktisat müdürlüğünce tetkik olunmaktadır. Süt müstahsillerinin bir şirket kurmalarına çalışılacağı söylenmektedir.

Kültür müdürlüğü

İstanbul maarif müdürlüğüne henüz kimse tayin edilmemiştir. Umumî müfettişlerden Bay Besimin ismi geçmektedir.

KURUN'un edebî tefrikası: 15

Baba Dostu

Bürhan Cahid

Yazı masasının üstü kitap, gazete, defter yığınlar ile örtülmüştü. Koca ciltler yerlerde sürünüyor, atılmış gazeteler odanın ötesinde berisinde tümsekler yapıyor.

Güldüm:

— Keşke komşunuza burayı da gösterseydiniz, dedim. Belki biraz derler toplardı.

Pek ileri gittiğimi sanarak ilâve ettim:

— Nekadar olsa kadın elidir. Böyle kalmasına razı olmaz.

Kaptan boş bulundu:

— Kaç kere topladı, kaç kere, dedi. Başa mı çıkar?

Biraz evvel yatak odasını gösterirken Nilüfer için:

— Bir gün evi geziyordu. Gördü de şaşır. Demişti.

Sorgu hâkimi olsam iki söyleyiş arasındaki açık değişikliğe mim koyardım.

Hikmet Kaptanın eski bir okumak meraklısı olduğunu bildirdim. Uzun seferlerde, deniz üstünde

oyalanmak ihtiyacı ona bu zevki vermişti. Şimdi bu dinlenme devrinde onu daha derin bir okuma deryasına gömüldüğünü görüyorum. İngilizce bilirdi. Odanın üç duvarını kaplayan raflar türkçe, İngilizce kitap dolu idi.

Şöyle bir göz gezdirdim. Denizcilığe, felsefeye, daha ziyade tarihe ve romanlara ayrılmış sıralar var.

— Buraya imrendim Kaptan, dedim: Bu kütüphane benim de hayalimi dolduran bir şey. Bir gün benim de bir evim olursa en güzel köşesi hiç şüphesiz kütüphanesi olacaktır.

Hikmet Kaptan yerdeki dağıntık mecmuaları, gazeteleri toplamağa çalışıyordu.

— Burada vaktim pek boş geç-

miyor. Vâkıa kimseye faydam dokunmuyor amma zıyanım da yok. Bahçe ve denizden geri kalan saatlerim okumakla geçiyor.

— İngilizce kitapların pek çok. Raflara göz gezdirdi, gülümse-di:

— İnsanlar acıptır. Söylesem belki gülersin. Son zamanlarda bir bahse merak sardım. Bugünkü cemiyet hayatı nasıl olup da bu şekli bulmuş. Eski devirlerde bu hayatın, bu münasebetlerin karşılığı acaba nasıldı. Bu bahis üstüne bir çok kitaplar okudum. Hâlâ da okuyorum. Mesleğimle hiç alakası olmayan bu meseleye nasıl merak sardığımı söylesem ona da şaşarsın.

Pencerenin önündeki koltuğa işaret etti:

— Otur da anlatayım.

Garip tabiatlı Kaptanın sohbetindeki lezzeti tattığım için bu meraklı hatırayı dinlemek için hemen koltuğa yerleştim.

Hikmet Kaptan dört ayakta ibaret sığa dedikleri arkalıksız iskemleyle oturdu.

— Daha gençtim. Senin kadar değilse de yirmi sekiz, otuz var. O zaman Felemenk vapurlarında çalışıyordum. On beş gün istirahat için İstanbula geldiğim zaman bir gün acenteden beni aradılar. Gittim. Kumpanyanın İstanbul acentası iyi bir adamdı. Beni görür görmez:

— Kaptan sana bir iş çıktı hazır ol dedi.

Zaten denizcilikte insan her zaman seferberdir. Rusların bir lâfi

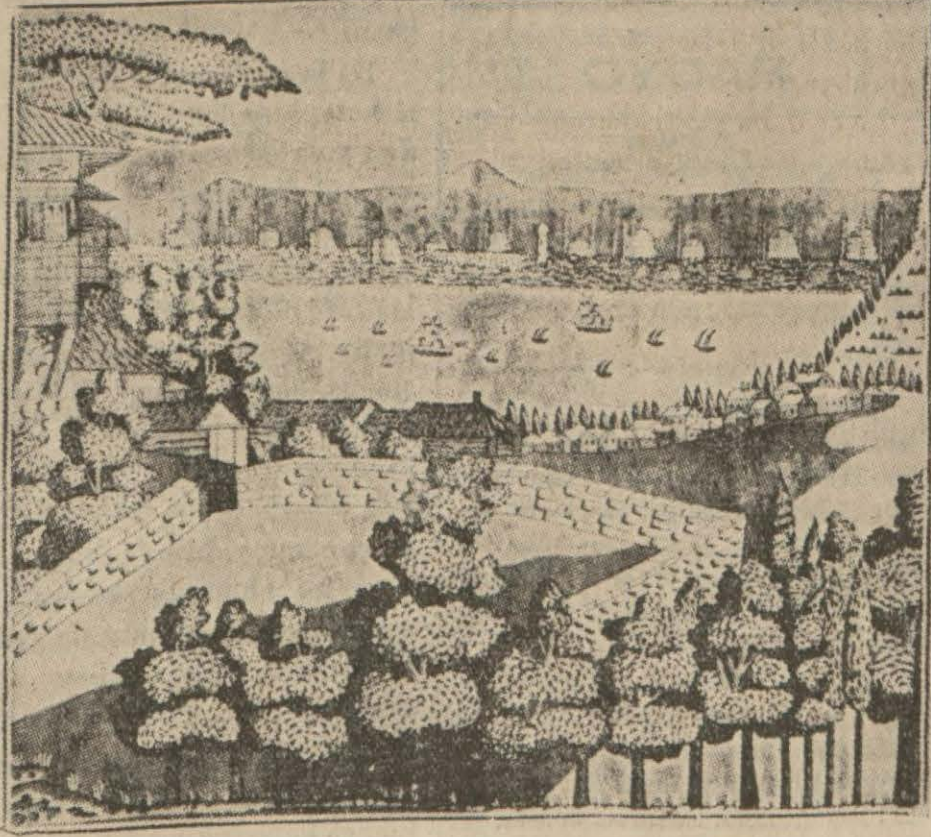
Eyüp ve yüz yıllarca süren hurafeler

Burada yüz yıllarca yaşayan ef-sanelere işaret etmeden geçemeyeceğim. Bu hurafeler, o kadar çok ve o kadar karışıktır ki, başlı başına bir tetkik mevzuudur. Ve bir kitap yazmak icap eder. Bu hurafelerin, uzun yüz yıllar yaşamasına âmil olanlar arasında Evliya Çelebiyi sayabiliriz. Evliya Çelebi Eyüpteki "Can kuyusu" nu şöyle anlatmaktadır:

"Eyübün şimalindeki mezaristan içinde bir kaç hane vardır. Orada bir beyti kadimde bir su kuyusu vardır. Birinin bir şeyi kaybolsa evvelâ pâk abdest alıp kuyunun kenarındaki musalla üzerinde iki rekât namaz kılar, sonra bir fatihâşerife okuyarak sevabını hazreti Yusuf aleyhüsselâmın ruhu şerifine hediye eder sonra: "Ey sahibi pîr! Hazreti Yusufu Sıddık aşkına olsun, benim falan akrabam, yahut falan evlâdım yahut zayı olan şu türlü eşyam nice oldu?," diye kuyunun ağzından aşağı bağırr. Derhal sual ettiği kimse hayatta mı, mematta mı, veya kaybolan eşya isim ve resmile nerede, ve kim uğurladıysa ve mes'ul deryada ise hangi deryada ise açıktan, açığa bildirir ince bir sada zahir olur. Gayet garip bir hikmeti aciptir ki sırrına akıl erdirmek mümkün değildir. Bu kuyu her neden sual edilse haber verir. Lâkin mugayyibatı hamse-i malûmei Kur'aniyeden sorulsa istihzadan başka cevap sudur etmez. Meselâ "Karnımdaki erkek midir, kız mıdır?," diye sual eden kadın "azacık ye!," cevabını alır. Hakir bu haceti bir kaç kere müşahede ettim, görmezden evvel vukuuna iyice inanmazdım. Hattâ bir kere kuyudan: "Osman dayım hayatta mıdır?," diye sordum. "Aydincik şehrinde un alıyor. Yakında gelir," cevabı zahir oldu. On üç gün sonra Osman dayım gelince "Mahı şabanın yedinci pazar günü nerede idiniz ve ne yapıyordunuz?," diye sordum. "Aydincik şehrinde un alıyordum," diye yemin etti."

Eyüpte, bunun gibi bin bir hurafe yaşamıştır. Fakat, dediğimiz gibi bütün bunlar, bazan kitapların inandırıcı yazılarından doğmuştur.

Burada buna bir misal göstereyim: Eyüpte, etrafı duvarla çevrilmiş, fakat duvarın her tarafın-

Istanbulun yüzyıl önceki halini Galata sırtlarından gösteren bir resim. Bu resim, çok san'atkârane bir şekil de bir kumaş üzerine işlenmiştir.

da büyük pencereleri bulunan bir türbenin içinde yakılan mumların hiç biri, en kuvvetli rüzgârlar neticesinde sönmemektedir. Burada mum yakılmakta, fırtınada karda rüzgârda sönmeyeceği görülmektedir. Bu vaziyet, bir çok kimselerin aklını çelmiş, türbeye kerametler atfedilmiştir. Fakat geçen yıllarda bu türbede tetkikat yapan bir mimar, hakikati tesbit etmiştir. Bu mimar, türbeyi çeviren duvarda açılmış olan pencerelerin çok san'atkârane yapılmış olduğunu fennen isbat etmiş ve rüzgârın hangi semtten gelirse gelsin, içindeki mumu söndürememesi, pencerelerin bu san'atkârane yapıları neticesi olduğunu göstermiştir.

Eyübün gezme yerleri, diğer semtlere nisbetle çoktur. Eski kurunlarda bu semtin başlıca gezme yerleri şunlardır: Küplüce'ye bakan tepede, burada bir de ayazma suyu vardı. Bahar aylarında yüzlerce aile yüksek ağaçlar altına toplanır, eğlenirdi.

Harp meydanı denen yerde her cuma günü binlerce atlı toplanır, koşu müsabakaları yapar, at üzerinde oyunlar gösterirdi.

Üstat Ahmet Rasim, Eyüplüle-

rin gezmeye çıkmalarını şöyle tarif ediyor:

Mahallede üç beş komşu birleşir, taze yaprak dolmaları sarar, bademli, fıstıklı helva bastırır, hazırlanmış yumurtalar yapar, çayır, kirlihanımı gibi ilk taze peynirlerden alırlar, bunları çocukların bindikleri mor, kadife eğerli, başlıkları aynalı merkeplerin sürücülerine yükletir, yol üzerinde ise evvelâ "Yemiş," dedi Cafer babaya uğrar, tesbihten geçer, oradan sahili takip ederek yürüye yürüye — o zamanlar araba ender, kayık tehlikeli, Haliç vapurları korkunç idi — dinlene dinlene "Tokmak baba," da dulları, kızları;

— Ya kısmet!
Diye koşturur, Defterdar iskelesi tarikle doğruca Eyüp çarşısına varırlardı."

Halk arasında yüzü orta yerinden basık olanlara:
— Eyüplü! denirdi.

Bunun sebebi şöyle izah edilmekte idi. Gûya kurban kesildiği zaman paya girmek için Eyüplüler burunlarını parmaklıklara dayar, pay almak için saatlerce beklerlerdi. Parmaklıklar, saatlerce dalgın kurban bekleyicilerin burunlarını, yüzlerini basık bir hale getirirdi.

(Sonu yarın)

Futbol ve voleybol müsabakalarımız

İtalyan B millî takımı önümüzdeki hafta İstanbul'a geliyor

Mektep takımları arasında tertip edilen Voleybol müsabakalarımıza yarın, futbol müsabakalarımıza da perşembe günü devam edilecektir.

Evvelki gün yapılan voleybol müsabakalarının Kabataş sahasındaki kısmı çok heyecanlı olmuş, ilk maç Yeni Lise — Şişli lisesi takımlarını karşılaştırmıştır. Maç Şişli Lisesinin kati hakimiyeti altında geçmiş ve bu lise takımı maçı 0 — 15 ve 4 — 15 kazanmıştır.

Günün en mühim maçını Haydarpaşa — Kabataş lisesi maçı teşkil etmiştir. Haydarpaşa Lisesi takımı ilk devreyi çok canlı bir oyun çıkarmasına rağmen 12 — 15 kaybetmiş, fakat ikinci devre 8 — 15 kazanmıştır. ve kazanmada Lâtir ve Faruk mühim rol oynamışlardır.

Üçüncü devre iki taraf için çok heyecanlı olmuş, yorulmaya başlayan Kabataş takımı, atletik ve nefes kabiliyeti bu devrede daha çok tebarüz eden Haydarpaşa lisesi takımına 5 — 15 yenilmiştir. Hakem Bay Ali Rıdvan maçı çok güzel idare etmiştir.

Aynı zama da Haydarpaşa ve Şişli lisesi arasında voleybol müsabakaları, birinci devrede Şişli, ikinci devrede Haydarpaşa kazanmışlardır.

Vaktin geçikmesi yüzünden üçüncü devre yapılamamıştır.

Voleybol şampiyonasında Haydarpaşa ve Şişli takımları en kuvvetli birer rakip olarak görünüyolar.

Tebliğ

Mektepliler şampiyonası idare komitesinden:

3 Nisan Çarşamba günü yapılacak voleybol maçları şunlardır:

Kabataş sahasında:
Saat 16 İstanbul — Yeni Lise

Darüşşafaka Sahasında:
Saat 16 da: Vefa — Darüşşafaka.

Saat 16,30 da: Şişli — İnklâp. Saat 17 de: Haydarpaşa — İstiklâl.

Maçların hakemi: Talât Işık.

Mektepliler şampiyonası idare komitesinden:

4 Nisan Perşembe günü Şeref sahasında yapılacak futbol maçları şunlardır:

Müsabaka komiseri Bay Hamdi. Saat tam 14 te: Kabataş — Ameli Hayat.

Hakemi: İzzet Muhittin Apak.

Saat 15,15 te: İstanbul — Pertevniyal. Hakemi: Halit Galip Ezgü

Saat 16,30 da: Haydarpaşa — Vefa. Hakemi: Nuri Bosut

NOT:

Perşembe günü maçı olan mektepler müessesilerinin davetiyelerini almak üzere, Vakit Yurdu Kitap satış kısmına müracaat etmeleri

İtalya (B) millî takımı geliyor

Yugoslav millî takımının gelececeği anlaşıldığı için federasyon tarafından muhtelif memleketlere müracaat edilmiştir. Duyduğumuz göre İtalyan Federasyonu (B.) takımı A takımından bazı oyuncularla takviye ederek İstanbul'a yollayabileceklerini bildirmişlerdir.

Bizim federasyon buna muvafakat ederek İtalyan takımının hemen hareket etmesini bildirmiştir. Bu itibarla önümüzdeki hafta içinde İtalyanlarla futbol sahasında temas etmemiz tahakkuk etmiş görünüyör.

Geçen hafta Avusturyayı yenen İtalya A takımı Avrupada İtalyan futbolunun ön safhasına geçtiğini gösteren en taze misaldir.

B. takımının A. takımı derecesinde olmayacağı muhakkak olmakla beraber bu takımın da bizim için çok zorlu bir rakip olacağımda tereddüt bile edilemez.

Değerli binicilerimiz bugün Nise gidiyorlar

Niste yapılacak olan askeri "Konkor İplik, İere iştirak edecek olan heyetimiz bugün "Patriya," vapurıyla şehrimizden yola çıkacaktır.

Bu sene Türk ekibi daha kuvvetli olarak gitmektedir.

Almanyanın da iştirakiyle bu yıl on millet Konkora girmektedir.

Konkora girecek milletler Türkiye, Fransa, Almanya, İtalya, İsviçre, İrlanda, İspanya, Portekiz, Holanda, Belçika, Polonyadır.

Türk Heyeti, Miralay Cevdet Bilgin'in reisliği altında, Kaymakam Saim Öhan, Yüzbaşı Cevat Kula, Birinci Mülâzım Eyüp Öncü, Birinci Mülâzım Cevat Gürkan, Birinci Mülâzım Saim Puladkan'dan mürekkeptir.

Binicilerimizin binecekleri atların adları şunlardır:

Kısmet: (Karacabey harasından yetiştirilmiş Türk atı), Çapkın: (Macar atı), Serkeş, Ceylân, Yalçın, Çakal, Güdük Sakarya, Akın: Fransadan alman Anglo — Arap ve Anglo — Norman atları.)

Niste, hepsi manialı olmak üzere on ilki müsabaka yapılacaktır.

(Sonu yarın)

vardır. İnsan muharebeye giderken bir kere, denize çıkarken iki kere düşünmeli, derler. Bunun bir üçüncüsü de vardır ya.

— Nedir üçüncüsü?

— Evlenirken de üç kere düşünmeli imiş.

Güldüm:

— Demek ki evlenmek muharebeye gitmekten, denize açılmaktan daha tehlikeli bir iş.

— Öyle olacak!

— Bugüne kadar neden bekâr kaldığının sebebinin şimdi anlıyorum gibi Kaptan.

Güldü:

— Yanlış değil. Hayatımın en dinç devirleri seyahatte geçtiği için kendime bir yuva kurmak kısmet olmadı. Bu yaşta da ancak

böyle Aynoroz yuvası kurulabilir.

— Yok, pek Aynoroz sayılmaz Kaptan.

Maşallah konukomşu var.

Başımı öne eğdi. Bir şey hatırlıyormuş gibiydi.

Sonra biraz evvelki bahse döndü:

— Ne anlatıyordum. Bizim acente bana dedi ki: — Japonyaya kadar gidecek bir İngiliz şilebi limanda iken ikinci kaptan hastalanmış. Hastaneye kaldırmışlar. Burada acentesi olmadığı için işlerine bizim kumpanya bakıyor. Gemi Yokohama limanına kadar gidip gelecek. Mukavele ile bir kaptan istiyorlar. Kabul edersen hemen kontratı hazırlatayım.

Hiç düşünmedim bile. Bütün denizcilik hayatımda istediğim böyle uzun bir seyahatti. O yol üzerinde Aden'den ileri geçmemiştim.

Hemen:

— Kabul ediyorum, dedim.

İki saat içinde hazır oldum. Koca İngiliz kargosu limanda kumpanya alıyordu. Acenteye gelen birinci kaptanla tanıştırdılar. İngilizce bildiğim için anlaştık.

İçim içime sığmıyordu. Hint denizini, Çin denizini, Japon denizini aşacaktım. İyi de para veriyorlardı.

Gemi o gece demir aldı. Mevsim de sonbahar. Akdeniz oynayıp duruyor. Fakat dokuz bin tonluk koca gemiye bu denizler viz geliyor. Yüku de ağır. (Karaşi) ya çıkı-

lacak top cephanesi. Melburn için yükletilmiş çelik ve demir raylar var.

Uzun eser gibi anlatmıyayım. Bu seyahat benim için adeta bir üniversite tahsili yerine geçti. Hindistanın başlıca mühim limanlarına uğradık. Bizim tarihlere göre Âdembabanın indiği söylenen Seylân yani Serendip adasına da çıktık.

Birinci kaptan çok iyi bir adamdı. Kafadar olduk. (Bombay) da Hintli kaçımların eğlence evlerine gittik. Bakır renkli fakat güzel, heykel gibi vücutlu mecusi kızlarla ateş karşısında viski içtik. Bu garip memleketin sefahet evleri bile birer mabede benziyor.

Üç gün kaldığımız Kalkütede hemen her gecemiz bir eğlenti ye-

rinde geçti. Birinci kaptan tecrübeli olduğu için her yeri biliyordu. Kafalı bir adamdı da. Bana kadın, erkek ve aile münasebetleri üzerine yazılmış ilk kitapları okuttu.

Açık denizlerde hava iyi olduğu zaman saatlerce karşılıklı okuduk.

Fakat Malaga Boğazını geçemez seyahatin bütün zevki kaçtı. Müthiş bir fırtınanın içine düştük. Bu denizlerde zaten ölü hava yılın bir kaç ayında görülür. Kalkan aylar hep fırtınalı. Bereket gemi oturaklı. Dayanıyor.

Avustralyanın Melburn limanına varıncaya kadar göz açamadık. Benim beklediğim yol Japonya idi.

HİKÂYE

Kurt dumanlı havayı sever !..

Yazan : Z. A.

Dışarıda tam bir kurt havası vardı. Sokaklar uluyor, kar yağıyor, ağaçlar kıvranıyordu.

Camlarda kum sesi çakan tipi şağnakları, gittikçe daha keskin bir gürültü ile boşanıyor, kâğıtlı pencerelerde camlar çiçekleniyordu.

Komiser Atif efendi, saç sobanın başında gevşeyeli hani idi. Yasemin ağırlığında kendi kendine yanan sigara çoktan sönmüş ve pos bryklarının altından dudakları sarkmıştı. Nöbet gecelerinde o hep böyle sobaya arkasını verir ve apışları arasına mangalı çekerek sırasına göre şekerleme yapardı. Bu şekerlemelerin ağdalanıp kadayıf, baklavaya döndüğü de seyrek değildi.

Dalmandan önce kendi evini düşünmüş, hasta karısını sıksa çocuğunu bu çılgın kış gecesinde yalnız bıraktığı için yüreği burkulmuştu. Sonra onlar sade yalnız da değildiler. Sabah çıkarken, kapı arkasındaki kömür tenekesine gözü gitmiş ve boş olduğunu görmüştü. Amma olsa da kim yakacak, kim külleyip odaya taşıyacaktı? Kadının yataktan çıkacak halini mi vardı?

Fakat ne yapabilirdi? Karakola onu mıhlıyan çiviler bir değildi ki... Yirmi altı aylık didinmesinden bir bahçıvan kulubesi bile doğmamıştı. Tanrının günü, gecesi tükenmiyordu işte. Hiç değişmeden bir tesbihin taneleri gibi sıralanıyorlar, gelip geçiyorlardı.

Dışarıda ıslak tahtalar üstünde gıcırtilı ayak sesleri onu uyandırdı. Duvardaki yuvarlak saate baktı. Gece yarılanmıştı. Gelenler, sargıları altından boğuk boğuk konuşuyorlardı. Reze şıkırdadı ve kardan akpak olmuş bekçi ile polis görüldü. Bunlar devriyeden geçiyorlardı. Sönmeğe yütütmüş sobaya yaklaştılar, odunları tazelediler. Biri maşayı alarak kırılmaları kurcaladı.

Komiser Atif esneyerek: — Yeni bir şey var mı? Diye sordu. — Yok, incin top oynuyor. Üç saatte üç kişiye rastlamadık. — Maballe kahvelerini yokladınza... Böyle gecelerde oralara esrarkeşler dolar. Birteviye hır çıkırlar. — Uğramasına uğradık amma kimsecikler yoktu. Herifler ocağı

bile söndürmüşler. Sigaralarını zı kibritle yaktık. Havaya baksanıza, bu kıyamette deli bile çıkmaz.

Bekçi doğru söylüyordu. Karakolun camları baştanbaşa beyaz bir kepenkle örtülmüştü. Dışarıda ne bir araba gürültüsü geliyor, ne de bir köpek havlaması duyuluyordu. Derin, elle tutulacak kadar katı bir sessizlik, her yeri kaplamıştı.

Cigaralar bitince, polis, yandaki kapıyı açtı. Demir karyoları sıralandığı koğu görünürdü. Otminderlere kıvrılmış adamlar başlarına kaputlarını çekmişlerdi. Duvarlarda meçlerle tabancalar, ıslak yağmurluklar asılıydı.

Komiser: — Vakit mi? Diye sordu. Gözler duvardaki saate gitti, bekçi ona inanmaya rak gümüşi bir kaplumbağayı andıran kendi "Serkizof", una baktı.

— Vakit beyim! Dedi. Komiser; Sıradakilerin adını gösteren çizgili kâğıda bir göz gezdirdi, sonra:

— Rızayı kaldırım! Emrini verdi. Tam bu sırada sofanın döşemesi gıcırdadı. Ayak patırdıları duyuldu. Sret bir ses:

— Yürü ulan kerata! Diye cımladı. Hep şaşırmışlardı. Dışarıda karakoldan kimse yoktu. Devriye de işten dönmüştü. Birbirlerine baktılar. Komiser buruşan çeketini, karnının altına kayan kemerini düzelitti. Düdüklü, zincirli tabancasını yana sürdü ve öyle beledi.

Kapı yavaş yavaş açıyordu. İçeriye ilkönce birbirine çarpan dişlerin çatırdısı girdi. Sonra bir don bir gömlekle kalmış kısa boylu, çok saçlı biri görüldü. Tiril tiril titiyor, çeneleri leylek gagası gibi birbirine vurarak takırdıyordu. Ardından elinde kocaman bir gölt tabancası tutan kürklü, iriyarı ve yukardan bakan bir adam geliyordu.

Zavallı çıplak sıcak odaya girince hemen sobanın başına çömeldi. Omuzları korkunç bir sitema titremesile sarsılıyor, yemeşil olmuş dudakları dişleri üstünde geriliyordu.

(Soni yarın)

TAKVİM

	SALI 2 Nisan 28 Zilhicce	Çarşamba 3 Nisan 29 Zilhicce
Gün doğuşu	5,44	5,40
Gün batışı	18,33	18,35
Sabah namazı	5,00	5,00
Öğle namazı	12,18	12,18
İkinci namazı	15,53	15,53
Akşam namazı	18,33	18,35
Yatsı namazı	21,07	20,03
İmsak	4,01	3,57
Yılın geçen günleri	90	91
Yılın kalan günleri	265	265

RADYO

Sugün

175 Khz. MOSKOVA, 1724 m.
21: Senfonik konser 22: Almanca yayım. 23,05: Fransızca yayım. 24,05 "Çarlık Rusya,, sında Bolşevikler nasıl çalışıyorlar?,, adlı Felemenkçe yayım.

223 Khz. VARŞOVA, 1345 m.
19: Popüler şarkılar. 19,15: Sözler. — Reklamlar. 19,45: Plak — Sözlü 20,35: Polonez eserlerinden prelüler 20,50: Aktüalite. 21: Hafif orkestra konseri. 21,45: Duyumlar. 21,55: Sözler 22: Leh musikisi 23: Hafif musikisi, 23,30: Sözler 23,45: Hafif musikisi.

823 Khz. BÜKREŞ, 364 m.
13 — 15 Gündüz plak yayımı. 18: Plak. 19: Duyumlar. 19,15: Konserin devamı 20: Konferans 20,20: aşkılar 21: Sözler. 21,05: Senfonik konser. 22: Konferans. 22,15: Konserin devamı 23: Duyumlar. 23,25: Hafif musikisi.

545 Khz. BUDAPEŞTE, 550 m.
18: Opera orkestrası. 19: Fransızca ders. 19,30: Piyano — keman konseri. 20,15: Skeç 20,45: Kilise musikisi 22,25: Duyumlar 22,55: Çingene musikisi. 23,10: Hava raporu 23,50: Almanca konferans. 24,10: Kuartet konseri.

Khz. PRAG, 470 m.
18,45: Viyolonsel konseri. (Orkestra refakatıyla) 19,05: Borsa 19,15: Musikili Almanca yayım. 19,50: Duyumlar. — Plak. 20,30: Hafif orkestra musikisi. 22,35: Jereminas radyo orkestrası 21: Duyumlar. 23,15: Plak 23,30: Kuartet konseri. 20,05: İngilizce duyumlar.

592 Kly VIYANA 507 m.
20: Duyumlar. 20,10: Ulusal yayım 20,30: Max Schönherr idaresinde Viyana çocuk korusu konseri. 21,35: Sözler. 21,45: İtalyan koro musikisi. 22,30: Duyumlar. 22,40: Sözler 22,50: Plak. (Senfonik konser) 24,30 Dans musikisi.

BORSA

[Hizalarında yıldız işareti olanlar üzerinde 2 4 - 935 de muamele görenlerdir.] Rakamlar kapanış fiyatlarını gösterir

Nuket (Satış)

* Londra	602, —	* Viyana	24, —
* Newyork	125, —	* Madrid	16, —
* Paris	169, —	* Berlin	45, —
* Milano	208, —	* Varşova	24, —
* Brüksel	106, —	* Budapeşte	25, —
* İstanbul	24, —	* Bükres	16, —
* Cenevre	812, —	* Belgrad	0, —
* Sofya	24, —	* Yokohama	24, —
* Amsterdam	84, —	* Altın	947, —
* Prag	102, —	* Meclidiye	45, —
* Stockholm	32, —	* Banknot	240, —

Çekler (kap. sa. 16)

* Londra	605, —	* Stokholm	3.2055
* Newyork	0.7931	* Viyana	4.2647
* Paris	12.03	* Madrid	5.8057
* Milano	9.6161	* Berlin	1.9738
* Brüksel	4.4970	* Varşova	4.235
* Atina	83.8737	* Budapeşte	4.5295
* Cenevre	2.4'4'	* Bükres	78.20
* Sofya	65.7825	* Belgrad	35.1938
* Amsterdam	1.1747	* Yokohama	2.8070
* Prag	19.0556	* Moskova	1097.50

ESHAM

İş Bankası	10, —	Tramvay	19, —
* Anadolu	25,90	* Çimento as	12,95
Reji	2,27	* Ünyon Değ.	—, —
Şir. Hayriye	15,50	* Sark Değ.	—, —
Merkez Bankası	62,25	* Palya	—, —
U. Sigorta	—,00	* Sark m. ecza	—, —
Bomonti	11,80	* Telefon	—, —

İst krazlar tahviller

* 1933 Türk Bor. I	29,85	Elektrik	—, —
II	27,80	Tramvay	31,75
III	27,75	Rihtim	17,50
İstikrazı Dahili I	97,25	* Anadolu I	44,20
* Ergani İstikrazı	99, —	* Anadolu II	44,20
1928 A M	10, —	* Anadolu III	46, —
* Sivas-Frzurum	95, —	* Mühessil A	51,50

Umumî Harpte

Kafkas cephesi hatıraları

2 Yazan : Erzincan Saylavı Aziz Samih

Sarıkamıştan dönüşe kadar

Bu şube müdürünün kumandanaya verdiği dersten dolayı hayretler içinde kalarak çıktık.

22 Teşrinievvelde ihtiyat süvari kolordusu karagâhi Erzurumdan yola çıktı. Korucu köyünün her evi dumanlar ve alevler saçıyordu. Bu köyün evlerinin tahatları, geçveleleri, camları, kapıları, Höyükler hattındaki tahkimatta istifade olunmak üzere taşınmış, ahalisi göçmüş. Otlar askerler tarafından alınmış, kalan kısımları da ateşe verilmişti. Köyün ortasında on sekizinci fırka kumandanı Mustafa Nimet beyi gördüm. Fazıl paşa beyhude olarak fırka kumandanına da geri çekilmenin lüzumsuzluğunu anlatmağa uğraştı. Hasankaleye geldik. Evvelce geçerken misafir olduğum hayat ve faaliyet dolu hükümet konağı kimsesiz ve kapkaranlıktı. Emir neferlerini gönderip ahaliden birkaç kişi çağırtdık. Bize yer, lâmba bulup getirdiler. Osman ağa adlı bir zat abvali ve teessürlerini anlattı:

— "General. Biz şimdiye kadar herbir hükümet vergisini verdik. Seve seve orduya koştuk. Düşman hücum ederse hükümet bizi korumak mecburiyetindedir. Evvelki gün vali buradan geçti. Kaymakam ve memurlar vilâyete. neler anlatmışlar, bilmem. Vilâyetten emir alarak hükümeti bırakıp Erzuruma gittiler. Kaşabada Jandarma, polis, memur kalmadı. Halbuki ileride nizamiye süvari fırkası var, muharebe ediyor. Yaralılar geliyor. Asker gelip erzak istiyor. Bin türlü iş çıkıyor. Bunlara kim bakacak? Biz de bir muvakkat hükümet yaptık. Ben kaymakam oldum. Ahaliden polis ve jandarma yaptım. Hükümet vazifelerini yapmağa uğraşıyorum. En tuhaf şey ki vilâyete de muhabere ediyorum, o da bana cevap veriyor. Bu halde çok müteessir olduk. Eğer düşman gelip de hükümet memurları çekilmiş olsaydı bir şey demeğe hakkımız olmazdı, fakat bunlar bilâlüzum mevkilerini bırakıp gittiler.,,

Mehmet Fazıl paşa da bunlardan bahsederek memurların geri gönderilmesini orduya yazdı.

23 Teşrinievvelde Hasankaleden hareket ettik. Ebubekir köyünde eşkıyalıktan amana gelmiş olan Kürt Musa Beyle arkadaşlarına rastgeldik. 900 kadar olan arkadaşlarına Mavzer istiyor. Hepsisi de askerlik çağında olan bu eşkıya döküntüleri ordu safları arasında muharebeden kaçarak silâb almağa ve tekrar dağlara dönmeğe uğraşıyorlar. Akşam Mesçitli köyüne geldik.

Birinci fırka kumandanı Muhlis ve dördüncü fırka kumandanı Sait Beyler bizi burada buldular. Bu fırkaların askerleri civardaki köyleri yağma, kadınlara taarruz ve hattâ zabitelerin eşyasile alay sandıklarını alarak kaçmışlardı. Dördüncü fırkadan, 91. fırkadan 600 nefer kalmıştı. Bu fırkalar hakkındaki hislerimin ve kanaatlerimin maatteessüf hakikat oldu-

ğu meydana çıktı. 24 Teşrinievvelde Çullu köyüne gelerek kolordu karargâhını buraya yerleştirdik. İkinci ve üçüncü fırkalar bizden uzakta ve ayrı idi. İkinci fırkayı bu tarafa naklettirdik. Fakat üçüncü fırka daima ayrı ve başlı başına kaldı. Elimiz altındaki 700 kadar neferle kolordu vazifesi alıyorduk.

Kolordu kumandanı Mehmet Fazıl Paşa, şahsan cesur, cömert, hamiyetli, yalnız mevkiinin ehli değil, ihtiyar ve çok sağır, etrafında bir sürü Çerkez atlısı ve bir takım Arap kısrakları taşıyordu ki bunların idaresi pek müşküldü. Köylerde buldukları her şeyi parasız almağı mübah bilen bu tayfa ile ve onlara uyan kumandanla anlaşmak epeyce zordu. Karargâhımız her gün bir köyde kalıyor, yerinizi kimse değil, biz bile evvelce bilmiyorduk.

(Soni yarın)

İstanbul Üçüncü İera memurluğundan: Üç yeminli ehli vakuf tarafından tamamına 3450 lira kıymet takdir edilen Kartalda İstasyon civarı mevkiinde 4 — 952,6 — 1063 emlak 13,48 No: 11 şarkan Sava vesesi Olimpiya vesaire tarlası şimalden Küçük yol, garben Gümüşçü yolu, cenuben yalıya giden yolla mahdud zemin katı çimento döşeli taşlık bir sofa, üç oda iki halâ iki kömürlük ve arkasında bir taş mutfak, birinci katında bir sofa bir salon dört oda bir sandık odası bir halâ bir balkon, ikinci katta kusen döşeli çatı arası, zemin katı kârgir ve 121 metre murabbar arsa üzerine inşa edilmiş bir ahşap ev ile ayrıca zemin katı çimento döşeli koridor kırmızı çini mutfak bir oda ve tahta döşeli diğer bir oda ile kömürlük ve bahçeden iki tarafla çıkılır birinci katta karasimen antre ve bir sofa üzerine üç oda kırmızı çinili mutfak ve halâ ikinci kat çatı arasında bir sofa halâ bir oda iki balkon ve içinde elektrik tertibatı olan ve 70 metre murabbar arsa üzerine inşa edilmiş bir ahşap ev ile bu iki evin inşa edildikleri arsalarla beraber 864 metre murabbar kuyu, bir kaç ağaç muhtevelî bahçe ve iki evin tamamı açık arttırma konulmuş olup 20 — 4 — 935 Cumartesi tarihinde şartnamesi divanhaneye asılarak 5 — 5 — 935 tarihine müsadif Pazar günü saat 14 den 16 ya kadar dairemizde açık arttırma ile satılacaktır. Arttırma bedeli muhammen kıymetin yüzde 75 şini bulmadığı takdirde en son arttırmanın teahhüdü baki kalmak üzere arttırma on beş gün daha temdit edilerek 20 — 5 — 935 tarihinde Pazartesi günü aynı saatte ikinci arttırması yapılarak en çok arttırana ihale edilecektir. İsteklilerin muhammen kıymetin yüzde yedi buçuğu nisbetinde pey akçesi vermeleri lâzımdır. Müterakim vergiler vakıf icaresi ve tenvirat ve tanzifat resimleri borçluya aittir.

2004 No: 10 İera ve iflâs kanununun 126 nci maddesinin 4 üncü fıkrasına tevfikian bu gayri menkul üzerinde ipotekli alacaklılarla diğer alâkadarların ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını faiz ve masrafa dair olan iddialarını ilân tarihinden itibaren yirmi gün içinde evrakı müsbiteleriyle beraber bildirmeleri lâzımdır. Aksi halde hakları tapu sicilleriyle sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalacaklarından alâkadarların mezkûr madde kanuni hükümüne göre hareket etmeleri ve daha fazla malûmat almak isteyenlerin 934 — 2328 numara ile dairemize müracaat etmeleri ilân olunur.

Profesör Dr. Server Hilm ihtifali

Diştababeti ve Eczacı Mektepleri Müdürü merhum profesör Dr. Server Hilminin ölüm yıl dönümü münasebetile Nisanın ikinci salı günü saat yarımında Merkez efendideki kabrinde talebeleri tarafından bir ihtifal yapılacaktır. Bu ihtifale Üniversite, Diştababeti ve eczacı mektebi profesörleri ile talebeleri ve kendisini sevenler iştirâk edeceklerdir.

Eski Fransız Tiyatrosunda

Bu gece saat 21 de

Uç Saat Şehir Tiyatrosu

İkinci perde

Yazan: Ekrem Reşit

Bestelleyen: Cemal Reşit

Naşit tarafından KÜÇÜK BEY TİYATROYU SEVİYOR

PANGALTI TAN SİNEMA-SINDA

PANGALTI TAN SİNEMASINDA 6 Nisan Cumartesi Saat 20.30 da Y.S.T. HALİDE ve ARKADAŞLARI Açılış gecesi Vellinin Çocuğu Komedi 3 Perde. Çeviren: I. Galib Uzsan

LESSING

LAOKON

Çeviren: SUUT KEMAL YETKİN

Fiatı: 30 Kuruş

VAKIT Matbaası İstanbul

Bir borçtan dolayı mahçuz ve paraya çevrilmesi mukarrer 9 parça oda takımı bir adet gramofon ve plâkları ve bir halı seccadesi nin 7 — 4 — 935 tarihine müsadif pazar günü saat 10 dan 11 e kadar Kadıköyünde Batpazarında açık arttırma suretiyle satılacağından taliplerin mahallinde bulundurulacak memura müracaatları ilân olunur. (6105)

İstanbul 4 üncü İcra Memurluğundan:

Tamamına altı bin elli altı lira kıymet taktir edilen Beyoğlunda Pangaltı mahallesinin İcadiye sokakında eski 8 yeni 6 numaralı ufak bahçeli ahşap hanenin tamamını açık arttırmaya konulmuş olup 20 — 4 — 935 tarihinde şartnamesi divanhaneye talik edilerek 4 — 5 — 935 tarihine müsadif cumartesi günü saat 14 den 16 ya kadar İst. dördüncü icra dairesinde satılacaktır. Arttırmaya iştirak için yüzde 7, buçuk teminat akçesi alınır. Müterakim vergi, belediye, vakıf icaresi borçluya aittir. Arttırma bedeli muhammen kıymetinin yüzde 75 ini bulduğu takdirde ihalesi yapılacaktır. Aksi halde en son arttırmanın teahhüdü baki kalmak üzere arttırma on beş gün daha temdit edilerek ikinci arttırması olan 19 — 5 — 935 tarihine müsadif pazar günü aynı saatte en çok arttırana ihale edilecektir. 2004 No: lu icra kanununun 126 ncı maddesine tevfiқан ipotek sahibi alacaklılar ile diğer alâkadarların ve irtifak hakkı sahiplerinin dahi gayri menkul üzerindeki haklarını ve hususiyetle faiz ve masrafa dair olan iddialarını evrakı müsbiteleriyle 20 gün içinde icra dairesine bildirmeleri lâzımdır. Aksi halde hakları tapu sicili ile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Alâkadarların işbu madde kanuniye ahkâma göre harekete etmeleri ve daha fazla malûmat almak isteyenlerin 934/ 3463 dosya numarasıyla memuriyetimize müracaatları ilân olunur. (6104)

KAYIP

Üsküdar emvalinden 3371 levanumarasından maaş aldığım 29684 seri numaralı cüzdanımı keybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü olmadığını ilân ederim. (6093)

Naime

İngiliz diploması faaliyetinin, garp devletleri ile Almanya arasındaki münasebatın kesilmesine mani olacağı neticesini izhar etmektedir.,

İngiliz - Sovyet uzlaşmasından bahseden "Matin,, her iki memleket mümessillerinin Almanyaya yeniden müracaat hususunda tereddüt etmemiş olduklarını kaydediyor.

Echo de Paris,, de diyor ki: "Tebliğin metni fevkalâde samimi ve hararetlidir. Bunu bütün şümülü ile anlayabilmek için şimali şarkî karşılıklı müzaheret andlaşma projesinin, bilhassa B. Eden ile muhataplarının nazarı dikkatini celbeylemiş olduğunu hatırdı bulundurmak lâzımdır.

Bundan böyle, gelecek haftalar zarfında Fransanın, orta ve şarkî Avrupadaki müttefikleriyle İngiltereden birini tercih etmek mecburiyetinde kalacağını kimse iddia edemez.,

Jurnal, Moskova tebliğindeki hulûs ve samimiyeti inkâr etmemekle beraber, şunu yazıyor:

"Bu tebliğin hedefini mübalâğa etmemek gerektir. Bu, yarı resmî müstahberatın mahsus derecede dunundadır. Londra, Moskova veya meydanı serbest bırakmaktadır. Tebliğ, şark andlaşmasına iştirak edecek olan devletlerle, bunun haricinde kalacak olan İngiltere arasında tam fark gözetmektedir.,

Nihayet, Figaro da diyor ki:

"Şayet Führer, İngiltereyi, bolşevizme karşı bir nevi ehlihalip muharebesine sürükleyebileceğini zannmış ise, bu kendisinin ikinci Vilhelm'e son derece benzediğini ve dış siyaseti haşmetlü selefinin aynı zihniyeti ile idare etmediğini gösterir.,

B. Eden şimdi de Varşovada Lehistan devlet adamlarıyla görüşüyor

(Baş tarafı 1. ci sayıfada) ve Dış Bakanı nezdinde akşam yemeği.

Çarşamba: İngiliz büyük elçiliğinde öğle yemeği ve Avrupa durumu hakkında görüşmeler.

İngiliz Diplomatı Moskovadan Uğurlanırken..

Moskova, 1 (A.A.) — "İyi muvaffakiyetler dilerim. Sizin muvaffakiyetiniz bizim muvaffakiyetimiz olacaktır.,

B. Litvinofun, B. Eden Varşovaya giderken söylemiş olduğu bu teşyi sözleri, İngiliz - Sovyet görüşmelerini saran ümit verici dostane havayı aksettirmektedir.

B. Eden, büyük bir kalabalığın muvaffakiyet temennileri arasında hareket etmiştir.

Moskova, 1 (A.A.) — Havas muhabirinden:

Resmî Sovyet mahafili, müzakerelerin neticelerinden çok memnundurlar. Tebliğin bazı kısımları ve bilhassa, iki devlet mümessillerinin, her iki tarafın topraklarının tamamını tanımak iradelerini izhar eden belîğ cümlesi bütün ümitleri bile geçmektedir.

Tebliğ, dikkatli okunduğu takdirde, şark misakını Almanya ile Polonyaya açık bırakanın İngiltere değil, fakat Sovyet Rusya olduğu anlaşılmaktadır.

Sovyet Rusyanın bu hakiki muvaffakiyetine âmil olan şeyler, B. Hitlerin mübalâgalı müddeiyatıdır.

Hülâsa olarak, bu seyahat, Alman diplomasinin hataları ile B. Edenin hülûsuniyetine ve B. Litvinofun maharetine istinaden fikir yürütenleri haklı çıkarmıştır.

B. Edenin yakınlarından birisinin söylediği gibi:

"Sâha şimdi temizlenmiş bulunmaktadır. Ve Londra ile Moskova arasında itimatlı bir teşriki mesai muhakkaktır.,

Berlindenberi vaziyet aydın-

lanmaktadır ve bugün, B. Eden Varşovaya doğru istihbari seyahatine devam eylerken, sulh fikrinin bir puan kazanmış olduğunu söylemek kabildir.

Heryoya Göre Almanya

Liyon, 1 (A.A.) — B. Heryo, radikal sosyalist fırkanın kongresini kapatırken demiştir ki:

"— Almanya hakkında beslediğimiz bazı ümitlerden vazgeçmeğe mecbur olduk.,

B. Heryo, B. Hitler tarafından Fransaya yapılan anlaşma teklifinin, Avrupanın şarkında bulunan büyük bir devletin hürriyet ve tamamıyeti ile alâkadar olduğunu ilâve etmiş ve demiştir ki:

"— İnkisarlarımıza rağmen, Almanyaya karşı hiçbir müteceviz söz söylemeyeceğim. Almanya, şeref ve emniyete hakkı olan çalışkan büyük bir ulustur.

1932 de ona, tamamen memnuniyet verici bir rejim teklif ettik. Ve onunla uluslar kurumu çerçevesinde dostane çalışmak isterdik, fakat mukadderatına hâkim olan Almanyayı buna mecbur etmek imkânsızdır.

Bununla beraber, bir teşriki mesai kabul etmek istemezse, bizi de başkaları ile bu teşriki mesaiyi kabul etmekten menedemez.

B. Heryo, harpten evvelki askeri ittifaklar modeli üzerine değil, fakat dahil olmak isteyen herkese açık mntakavî anlaşmalar tarzında müteakabil muavenet mîsakları yapılmasının teşvik edilmesi lüzumunu söyleyerek sözlerini bitirmiştir.

Londra, 1 (A.A.) — Lord Ede nin seyahatinin Polonya safhası başlarken, News Chronicle gazetesi, Kuriyer Varşavski'nin Londra muhabiri tarafından yazılan ve Polonyanın, birçok taraflı andlaşmalara prensip itibariyle muhalif bulunduğunu teyit eyliyen bir makale neşretmiştir.

Bu makale, Almanyanın şarka doğru genişlemek tasavvurlarının Polonyanın mukavemetiyle karşılaşacağını söylemekle başlayarak, Polonyanın gerek Nazi Almanyasının ve gerek Sovyet Rusyasının yardımı kabul edebileceğini hatıra bile getirmenin gülünç olduğunu ilâve etmektedir.

Polonya kendi topraklarında, gerek müttefik ve gerek düşman sıfatıyla, ne Rus, ne de Alman ordularını görmek istememekte ve bunları kendi hudutlarından daıma uzak bulundurmak arzusunda dır.

Polonyanın hüsnü niyet sahibi olduğunu teyit ederek bitmekte olan bu makale: "Garp devletlerinin davası Polonyanın da davasıdır. Lâkin Polonyanın davasını da onların benimsemeleri lâzımdır., diyor.

B. Benes'in Sözleri

Prag, 1 (A.A.) — Dışişleri Bakanı B. Benes, "Reis Mazarik'in eseri,, adıyla açılan sergiyi gezerken demiştir ki:

"— Sulhu, icabederse, silâhla son nefesimize kadar muhafaza edeceğiz.,

B. Benes, Çek milletinin soğuk kanlılığa ve cesarete alıştırmaları lüzumunu ilâve etmiştir.

Paris, 1 (A.A.) — Moskova tebliği ile Berlin görüşmelerini müteakip, neşredilen müphem tebliğ arasındaki fark, matbuatın nazarı dikkatini çekmekte ve gazeteler, İngiliz - Sovyet mükâlemelerinden açıkcasına nikbinane neticeler çıkarmaktadır.

"Petit Parisien,, diyor ki:

"Sovyetlerin B. Edene gösterdikleri hararetlî hüsnü kabul ile Berlin ve Moskova mükâleme ve tebliğleri arasındaki fark, B. Edenin seyahati sırf istihbari mahiyetini muhafaza etmekle beraber, İngiltere Sovyet yaklaşmasını teshil edecek bir hâdise olduğu ve

Osmanlıcadan Türkçeye Karşılıklar Kılavuzu : 7

1 — Öz Türkçe köklerden gelen sözlerin karşısına (T. Kö.) beldeği (alâmeti) konmuştur. Bunların her biri hakkında sırası ile uzmanlarımızın (mütehassıs) yazılarını gazetelere vereceğiz.

2 — Yeni konan karşılıkların iyi ayırd edilmesi için, gereğine göre, Fransızçaları yazılmış, ayrıca örnekler de konulmuştur.

3 — Kökü türkçe olan kelimelerin bugünkü işlenmiş ve kullanılan şekilleri alınmıştır: Aslı ak olan hak, aslı ügüm olan hüküm, türkçe "çek" kökünden gelin şekil gibi.

Câmi (cemedan anlamına) = Toplayan, kapsayan

Örnek: 1 — Camii mehasin bir adamdır = İyilikleri kendinde toplayan bir adamdır.

2 — Bu eser, o mesele üzerindeki bütün malûmatı camidir = Bu izer, o sorum üzerindeki bütün bilgileri kapsamaktadır.

Câmit = Donmuş, cansız = (Fr.) Inanimé

Can = Can (T.)

Canhıraş = Gönül koparan (Bak: dilhıraş).

Canan = Sevgili

Câni = Kıyan = (Fr.) Criminel

Örnek: Camiler, beşeriyetin karamaları sayılsa becadır = Kıyanlar, insanlığın çabaları sayılsa yeridir.

Cinayet = Kıya = (Fr.) Crime

Örnek: Bu öyle rastgele bir suç değil, âdeta bir cinayettir = Bu

öyle rastgele bir suç değil, bayağı bir kayadır.

Cinai = Kıyal

Örnek: Cinai bir harekette bulunduğunuz = Kıyal bir harekette bulunduğunuz.

Cânip = Yan, taraf (T. Kö.)

Cânipdar = Yancı

Örnek: Ordunun cânipdarı olan Liva = Ordunun yancı olan tuğay

Car = Bürgü, pürgü, çarşaf

Câri = Akar, yürüyen, yürür, geçer = (Fr.) Courant

Örnek: Akar sular = Miyahî câriye = Eaux courantes

Yürüyen işler = Umuru câriye = Affaires courantes.

Yürür (geçer) kural = Kaidei cariyeye rögles courantes

Kanunun hükümleri bu işte de caridir = Kanunun hükümleri bu işte de yürür (geçer).

Mahi cari = Bu ay.

Cereyan = Akım, yürüm, akıntı, gidiş, hareket = (Fr.) Courant, marche.

Örnek: Ökonomi akımları = İktisat cereyanları = Courants économiques

İşlerin gidişini (cereyanını) beğenmiyorum = La marche des affaires ne me plaît pas

Gazetelerde bu öyle karşı bir hareket var = Dans les journaux il y a un courant contre cette opinion

Cereyan etmek = Akmak, geçmek, geçmekte olmak.

Örnek: Cereyan eden (etmekte olan) müzakereler = Aramızda geçen (geçmekte olan) söyleşmeler.

Cârih = Yaralıyan = (Fr.) Blessé

Ceriha = Yara = (Fr.) Blesseure

İecruh = Yaralı, yaralanmış = (Fr.) Blessé

Câsus = Çaçit

Câsusluk = Çaçitlik = (Fr.) Espionnage

Câsusluk etmek = Çaçıtlamak = (Fr.) Espionner

Cavid = Bengi

Câvidani = Bengil

Örnek: Millete nafi işler görenler tarihte cavidani bir nam ihraz etmiş olurlar = Ulusa faydalı işler görenler tarihte bengil bir ad kazanmış olurlar.

Câygir = Tutan, yerleşen

Câzibe = Sevim, sevimlilik, alım alımlık, gözenlik = (Fr.) Sympathie, charme

Câzibe kuvveti = Çekim = (Fr.) Force d'attraction

Câzibeli, cazip = sevimli, alımlı.

gözen = (Fr.) Sympathique, charmant, attarayant

Örnek: Ne cazip bir yüzü var = Ne gözen bir yüzü var.

Câzibesiz = Sevimsiz, alımsız, yadgözen = (Fr.) Antipathique

Câzibesizlik = Sevimsizlik, alımsızlık, yadgözenlik = (Fr.) Antipathie

Örnek: 1 — Bilmem nasıl bir cazibesizliği var ki, hiç yüzüne bakmak istemiyorum = Bilmem nasıl bir sevimsizliği (alımsızlığı) var ki, hiç yüzüne bakmak istemiyorum.

2 — Cazibesizlik fatrı bir şeydir = Yadgözenlik yaradılıştan gelen bir şeydir.

Cebanet = Korkaklık, ödleklik = (Fr.) Poltronnerie, peur

Cebbar = Zorba

Cebin = Korkak, ödlek = (Fr.) Poltron, peureux

Cebin = Alm

Cebr = Zor, zorlama = (Fr.) Force, contrainte

Örnek: Demokraside zorlama (cebr) yoktur. = Dans la democratie il n'y a pas de contrainte.

Zor ve baskı (cebrü taziyik) altında iş görmek = Travailler sous la contrainte.

Cebren = Zorla

Örnek: Onu zorla (cebre) getirdim = Je l'ai amené par force.

Mecbur olmak = Zorunda kalmak, zorunu duymak, zoru altında kalmak

Örnek: Bu işi yapmak zorunu neden duyduunuz? (Neden mecbur oldunuz = Diin aşşan Ankaradan yola çıkmak zorunda kaldım (mecbur oldum).

Mecburen = Zorun, zor altında

Örnek: Bu işi zorun (mecburen) yaptım.

Mecburi = Yükümsel, yükümü altında = (Fr.) Obligatoire

Örnek: Kanuna riayet etmek bütün vatandaşlar için mecburidir = Bütün vatandaşlar kanunu saymak yükümü altında = Kanunu saymak bütün vatandaşlar için yükümseldir. (Dileksel = İhtiyari)

Ne zorun vardı ki, diin öyle davrandınız?

Vergi vermek yurttaşlık yükü mündendir.

Cebretmek, icbar etmek = Zorlamak = (Fr.) Forcer.

Örnek: Kendini zorlamak = Cebri nefsetmek = s'efforcer.

Beni bunu yapmağa zorladı (icbar etti) Il m'a forcé

Cebri = Zorlama, zor altında = (Fr.) D'une manière forcée, sous la contrainte.

Örnek: Zorlama (cebrî) yürüyüş = Marche forcée

Zor altında (cebrî) yapılan işlerde sorav yoktur = On n'est pas responsable des actes accomplis sous la contrainte

Ced = Büyük baba, dede = (Fr.) Grand père

Ceddani = Atayik = (Fr.) Atavisme

Ceddaniyet = Atayiklik = (Fr.) Atavisme

Cedde = Büyük ana, nine = (Fr.) Grand'mère

Ceddi âla = Soykökü = (Fr.) Souche

Cedit = Yeni

Cefa (eza) = Uzgü

Örnek: Bana ettiğiniz bu cefanın sebebi nedir = Bana verdiğiniz bu üzgünüün sebebi nedir?

Cehd = Dürüş, cete (1) = (Fr.) Tâche, effort (Bak: gayret, say)

Cehdetmek = Dürüşmek, çalış-

(1) Radlof, Yakutca, Kırgızca "cete,, sözünü "cehd,, anlamına diye göstermektedir. Gene Radlof da "tam olgunluk, kuvvetin en iyi çağı, insanın erişkinlik hali,, anlamına olan "cet,, sözü de vardır. Bu "cet,, ve "cete,, sözleri Arapçada aslı cehd anlamına gelen ziddiyet,, in de kökleri.

Muhtelif ocak tuğlaları, harçları ve tav ocağı içiği malzemesi Askerî fabrikalar U. müdürlüğünden:

Tahmini bedeli 20.000 lira olan yukarıda yazılı malzeme 16 Mayıs 1935 tarihinde perşembe günü saat 14,30 da Askerî fabrikalar satılma komisyonunda kapalı zarfla satın alınacaktır. Şartname bedelsiz olarak mezkûr komisyondan verilir. Taliplerin muvakkat teminat olan 1500 lirayı havi teklif mektuplarını mezkûr günde saat 13,30 dan itibaren komisyona vermeleri ve kendilerinin de aynı günde ve muayyen saatte komisyona gelmeleri. (1637)

Istanbul millî emlak müdürlüğünden:

Mercan Ağa mahallesinin Çakmakçılar yokuşunda 3840 metre murabba arsa üzerine yapılmış dört katta altmış oda ve altında dokuz dükkânlı Yusufyan hanının 240 hisse itibariyle hazineye ait 30 hissesi muhammen bedeli olan 139 77 lira üzerinden 2 Nisan 1935 salı günü saat 15 de kapalı zarf usuliy le satılacaktır. Satış bedeli birinci taksit peşin, ikincisi bir sene sonra alınmak şartıyla iki taksitte ödenecektir. İsteklilerin 2490 sayılı kanun hükümleri dairesinde muhammen bedelin yüzde yedi buçuğu nisbetinde teminatlarıyla mektuplarını arttırmaya açma saatinden bir saat evveline kadar İstanbul Millî Emlak müdürlüğündeki satış komisyonu reisliğine vermeleri. (M.) (1375)

Diyarbakır Belediye Başkanlığından:

Diyarbakır Belediyesine lüzumu olan Alâtı hendesiyeden Nifo, Teodolit, Pantograf, dört adet mira, dört çelik şerit, üç mukayyet barometre, ve on jalo 12 — Mart — 1935 tarihinden itibaren yirmi üç gün müddetle kapalı zarf usuliy le münakasaya konulmuş olduğundan taliplerin teminat akçeleriyle teklif mektuplarının 4 — Nisan — 1935 Perşembe günü saat on ikiye kadar Belediye Encümenince kabul edileceği ilân olunur. (1509)

Büyük

Tayyare Piyangosu

18 inci Tertib 6. cı Çekişi 11. Nisan 1935 dedir.

Büyük İkramiye: 200.000 Liradır

Ayrıca 25.000, 20.000, 15.000, 10.000, 5.000 Liralık ikramiyeler ve 50.000 liralık mükâfat vardır.

SATILIK KÖŞK

Köztepede Yenyolda tramvay ve trene beşer dakika mesafede elli numaralı köşk satılıktır. Etrafı duvarla muhat dört kat on üç oda duş kilar ve balkonları hariçte uşak odası çamaşılık mutfak

vesaire bahçesinde müteaddit çamlar meyva ağaçları kameriyesi kuyu ve terkosu vardır. Talip olanlar cuma günleri gezebilirler. Pazarlık için Bostancıda Tüccar sokağında Vehbi beyin hanesine müracaat etmelidir. (6039)

Denizyolları

İŞLETMESİ

Acenteleri Karaköy Köprübaşı Tel. 42362 — Sirkeci Mühürdarzade

Han Telefon 22740

Ayvalık Yolu

ANTALYA vapuru 3 Nisan ÇARŞAMBA günü saat 19 da Ayvalığa kadar. (1661)

AKAY

İŞLETMESİ

MÜDÜRLÜĞÜNDEN:

Halen tatbik edilmekte olan kış tarifesinde 1 Nisan 1935 tarihinden itibaren her hafta PERŞEMBE GÜNLERİ KÖPRÜDEN:

Saat Dakika
19, 15 te Adalara
20, 30 da Kadıköy ve Haydarpaşaya
17, 40 da Anadolu hattına CUMA GÜNLERİ

KÖPRÜDEN:
8, 15 de Adalara
9, 50 de Kadıköy ve Haydarpaşaya

Hareket edenler seferler gezinti postasına tahsis edilmiştir. Bu postalarda gidip gelme tam bilet alan yolculara % 50 tenzilatla bilet verilecektir. Dönüş parçalarının cumartesi günü öğleye kadar muteber olduğu ilân olunur. (1643)

Istanbul 5 inci İcra Memurluğundan:

Mağuz olup paraya çevrilmesine karar verilen bir adet karakül maron, bir adet koneski kahve renkli çizgili ve bir adet biberet kürk mantolar ile 4 parça Amerikan Borsan kürk ve derileri 8 Nisan 1935 tarihine müsadif pazartesi günü saat 13 den 14 e kadar İstanbulda Mahmut paşada Kürkçü hanının 47, 48 numaralı kürkçü dükkânı önünde satılacaktır. Almak isteyenler o gün ve saatte orada hazır bulunmaları ilân olunur. (6107)

Istanbul Kumandanlığı

Satılma Komisyonu İlanları

Kumandanlığa bağlı kıtaat hayvanatı ihtiyacı olan 185 ton kuru otun ihalesi pahalı görüldüğünden tekrar kapalı zarfla ek-siltmeye konmuştur. Beher kilo-sounun tahmin edilen bedeli 4 kuruş 25 santim olup ihalesi 8/Nisan /935 pazartesi günü saat 15 de-dir. Şartnamesini her gün öğleden evvel Fındıklıdaki Satılma Komisyonunda görebilirler. Ek-siltmeye gireceklerin 590 liralık teminat makbuz veya mektubu ve kanunun 2, 3 cü maddelerindeki vesikalarla birlikte teklif mektuplarını ihale saatinden en az bir saat evveline kadar Komisyona vermeleri. (1448)

Kıtaat hayvanatı ihtiyacı için 300 ton arpa ve yulaftan hangisi ucuz olursa tercihan ucuz olanı alınacaktır. Arpanın tahmin bedeli 4 kuruş 75 santim, yulafın tahmin bedeli 5 kuruş 50 santimdir. İhalesi 6/Nisan/935 cumartesi günü saat 15 tedir, isteklilerin şartnamesini komisyonda görebilirler. Eksiltmeye girecekler arpa için 1069 lira ve yulaf için de 1238 liralık teminat mektubu veya makbuz ve kanunun 2, 3 cü maddelerinde yazılı olan ve sikalarla birlikte teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evveline kadar komisyona vermeleri. (1335)

Istanbul 5 inci İcra Memurluğundan:

Bir borcun temini için mağuz olup paraya çevrilmesine karar verilen 300 liralık gayri mübadiller komisyonu bonusu şehri halin 11 ine müsadif perşembe günü saat 15 ten 16 ya kadar İstanbul 4 üncü Vakıf hanının Borsa salonu önünde açık arttırma ile satılacaktır. Arttırma 2 ncidir. Almak isteyenlerin yevmi ve vakti mezkûrde mahallinde hazır bulunacak memuruna müracaatları ilân olunur. (6107)

ACELE SATILIK AKAR

Samatyada tren ve tramvay duraklarına birer dakika dönder odalı iki bölük ve altında dükkânı bulunan havadar ve suyu vesair müstemilâtı havi ev satılıktır. Her gün 16,5 dan sonra Aksaray Kemalpaşa caddesi No: 113 e müracaat. (6109)

Asliye 3 üncü Hukuk Mahkemesinden:

Ali Recep tarafından Tophanede Bostanbaşı yazıcı çıkmazı No. da oturan Fatma Meliha aleyhine açılan boşanma davasından dolayı ilânen vaki tebliğata rağmen gelmiyen müddealeyle hakkında H. U. M. K. nun 401 c maddesine tevfiikan gıyap karar ittihaz ve tebliğine ve tayin olun 15 — 4 — 935 saat 14 de gelmediği veya itiraz eylemediği takdirde hakkında gıyaben hüküm verileceğine ve müddeinin şahitlerinin dinlenmesine karar verildiğinden keyfiyet tebliğ yerine geçmek üzere ilân olunur. (6102)

KIRALIK KÖŞKLER

Bakırköyünde Kartaltepe Mesrutiyet caddesinde 13 diğeri 11 numaralı vasi bahçeleri her tarafı nezaretli elektrik, suyu mükemmel biri 10 diğeri 6 odalı havadar sanatoryom gibi köşkler tamamen veya kısmen ayrı ayrı ucuz kiraya verileceğinden Galatada Kredi Lione bankası yanında Melek hanında 7 numaraya müracaat. (4086)

Istanbul Asliye üçüncü Hukuk Mahkemesinden:

Cüzeppe Kastaldinin Mağkadada eski Akif bey yeni Majestik apartmanında 5 No: lu dairede mukim Adriyana Kastaldi aleyhine açtığı 935/392 No: lu ihtar davasına karşı usulen vaki ilâna rağmen cevap vermediğinden muhakeme günü olarak 22 — 4 — 935 saat 13,30 a tayin edilmiştir, bizzat veya bilvekalâ gelmez ise gıyap kararı verileceği ilân olunur. (6092)

mais, uğraşmak, çabalamak = (Fr.) Mecburiyet = Zor, yüküm
Örnek: Bu işi yapmağa ne zorum (mecburiyetim var?)
S'efforcer, tâcher
Celâdet = Bahadırılık
Celbetmek = Getirtmek = (Fr.) Mander, faire venir
Örnek: Onu buraya getirttik (celbettik) = Neus Favons fait venir ici
Celbetmek = Çekmek = Attirer, faire comparaitre
Celi (Bak: aşikâr) = Açık, apaçık = Clair ouvert, évident
Celpname = Geldiri
Örnek: Bir celbname ile çağırılan her vatandaşın çağırıldığı makama gitmesi vazifedir = Bir geldiri ile çağırılan her yurddaşın çağırıldığı oruna gitmesi borçtur.
Celse = Oturum = (Fr.) Séance
Örnek: Bugün Büyük Millet Meclisi iki celse yaptı = Bugün Kamuya iki oturum yaptı.
Cemadat = Cansızlar = (Fr.) Corps inanimés
Cemaat (Maşer) = Ömek = (Fr.) Multitude somnunauté, foule
Örnek: 1 — Beyruttaki Ermeni ömeği
2 — Köylüler ömek halinde geldiler
3 — Büyük ömekler karşısında söyle vermek
4 — Mâserî hareketler = Ömeksel hareketler
Cemi = Çoğul = (Fr.) Pluriel
Örnek: Türkçe bir söz arap kuralıyla çoğullanmaz.
Cemetmek = Cumlamak, toplamak = (Fr.) Additionner
Örnek: Birbirine benzemiyen şeyler cumlanmaz.
Ceman = Cumlayın, cümleyin =

(Fr.) En tout
Cemiyet = Sosyete (T. Kö.) (2) = (Fr.) Société
Örnek: İnsan sosyetesini = Cemiyeti beşeriye
Cemiyet = Birleşit = (Fr.) Association
Örnek: Avrupadaki işçi birleşitleri = Avrupadaki amele cemiyetleri
İctimai = Sosyal = (Fr.) Social
Örnek: İctimai işlerde iki gidiş vardır; bunların birine inkulâp, diğergine telâmül derler = Sosyal işlerde iki gidiş vardır, bunların birine devrim, ötekine evrim derler.
Cemile = Hatır hoşluğu
Cenah = Kanat.
Cenini sâkut = Düşüt
Cenk = Cenk (T. Kö.)
Cengâver = Vuruşkan
Örnek: Büyük cengâverlerin adları tarihe geçerr.
Cenup = Güney
Örnek: Avrupanın cenubundaki şîphî cezireler = Avrupanın güneyindeki yarımadalar.
Cephane = Cebe
Cephanelik = Cebelik
Cephe = Alm, yüz, yüzel = (Fr.) Front, façade
Örnek: Evin yüzü denize karşıdır.
Yüzel fotoğraf, yanal fotoğraf
Cephe = Yöney = (Fr.) Front
Örnek: 1 — Ordularımızın şark cephesinde bir tebeddül yoktur = Ordularımızın doğu yöneğinde bir değişiklik yoktur.
(2) Aslı en eski Türk köklerine dayanan bu kelime hakkında ayrıca yazılacaktır.
2 — Muharebe cephesi = Savaş

boyu
3 — Ateş cephesi = Ateş boyu
Cerahat = İrin
Cerbeze = Çeçenlik
Örnek: Onun cerbezeli önünde birden bire şaşaladım = Onun çeçenliği önünde birdenbire şaşaladım.
Cerbeezli = Çeçen
Örnek: Cerbezelî adamlar, kendilerini olduklarından daha parlak gösterebilirler = Çeçen adamlar, kendilerini olduklarından daha parlak gösterebilirler.
Ceres = Çan, çınçrak
Cerretmek = Çekmek
Cesamet = Büyüklük, irilik
Cesaret (3) = Yiğitlik, yüreklilik, yürek, küstahlık.
Örnek: — Onun yiğitliğine söz yoktur = Il n'y pas à dire pour son courage
Bunu yapmağa yürek (cesaret) ister.
Ne cesaret! (cüret anlamına) = Bu ne küstahlık!
Muharebede büyük bir cesareti gösterdi = Savaşta büyük bir yüreklilik gösterdi.
Onun bu kadar kabalık ettikten sonra gene nezdinize gelmesi doğrusu büyük cesarettir = Onun bu kadar kabalık ettikten sonra yanınıza gelmesi doğrusu büyük bir çekimmezliktir.
Cesaret etmek = Göze almak, korkmamak = (Fr.) Avoir le courage, oser
Örnek: Söylemeyi göze alamadı.
(3) Cesaret iyi anlamlarında (şecaat) a, kötü anlamlarında, cüretin küstahlık anlamına doğru kayar cesaret edemedi) = Il n'a pas eu le

courage de parler
Geceleri sokağa çıkmağa korkar (cesaret edemez) = Il n'a pas le courage de sortir pendant la nuit.
Cesaretlendirmek = Yüreklendirmek
Cesaretlenmek = Yüreklenmek, göze aldirmek = (Fr.) S'encourager
Ceset = Ceset (T. Kö.) = (Fr.) Corps, (cadavre)
Cesur = Yiğit, yürekli = (Fr.) Courageux
Cesurane = Yiğitçe, yiğitcesine, yüreklicesine = (Fr.) Courageusement
Cetvel (kanal anl.) = Ark = (Fr.) Canal
Cetvel (liste anl.) = Çizelge = (Fr.) Table, tableau, tableau
Cetvel tahtası = Çizgeç = (Fr.) Règle
Cev = Kav
Örnek: Cevvi havda = Hava kavında.
Cevap = Cevap
Cevaz = İzin (T. Kö.)
Örnek: Kanunda buna izin yoktur = Cevaz yoktur.
Cevazı istihdam kararı = Atanabilmek kararı
Örnek: Açığa çıkarılan o memur hakkında cevazı istihdam kararı verildi = Açığa çıkarılan o işmen hakkında atanabilmek kararı verildi.
Cevlân = Dolagma
Cevf = İf, k of, oyuk
Cevher = Evin (Kimya ve felsefe terimi olarak) maya, öz = (Fr.) Substance
Örnek: Mayası (cevheri) bozuldu bir adam = Un homme de mauvaise substance
Özli (cevherli) bir adam = Un homme de bonne (forte) substance

Cevr (Bak: Cefa) = Uzgu
Örnek: Bu kadar cevve tahammül mümkün olmuyor = Bu kadar üzgüye dayanmak elden gelmiyor.
Ceyş = Asker (T. Kö.)
Ceza = Ceza (T. K.) = (Fr.) Peine
Cezai = Cezel = (Fr.) Pénal
Cezazen = Ceza olarak
Cezai nakti = Para cezast
Cezbetmek = 1 — Göz almak, 2 — Çekmek = (Fr.) Attirer
Örnek: 1 — Yüzünün parlaklığı insanı cezbediyor = Yüzünün parlaklığı insanın gözünü alıyor.
2 — Bilmem nasıl bir his beni yanınıza cezbetti = Bilmem nasıl bir duygu beni yanınıza çekti.
Cezire = Ada = (Fr.) Ile
Şîphî cezire = Yarımada = (Fr.) Presqu'île
Cezm (azm anl.) = Dölen = Bolen = (Fr.) Action de sédeterminer
ÖNERGELER
Kılavuz sözleri üzerine, her listenin (ULUS) ta çıktığından başlamak üzere bir ay içinde, istek edenler yeni bir önerge ileri sürebilirler. Bunlar T. D. T. C. Genel Kâtipliğine şu şekil altında gönderilecektir:
Osmanlıca kelimesine Kılavuzda karşılığını uygun (yahut: yeter) görmüyorum.
Sebebi: (kusaca)
Önergem şudur: (1) İmza
(1) Burada bir önerge gösterilmeyen yazılar üzerine bir şey yapılmıyacaktır.

iyi satmak için iyi ışık lâzımdır

Malınızı yayıp teşhir ederken gelip geçenlerin gözlerini kamaştırarak ve eşyanızın teferruatını görmesine mani olacak çıplak lâmbalardan sakınınız. Elektrik şirketinin mühendisleri, müessesenizin tenvirat tesisatını tetkik etmeği meccanen deruhde ederler. Kendilerine müracaatta tereddüt etmeyiniz. Onların bir tavsiyeleri, sizi, zaman ve paradan kazandıracaktır.

Beyoğlu, Tünel meydanı, Metro Han
Dahilî No. 34 Tel. 44800

Türkiye Cumhuriyet MERKEZ BANKASI

28/3/1935 vaziyeti

AKTİF		Lira	PASİF		Lira
Kasa :					
Altın: safi kilogram 15.792 -972	L. 22.214.126 20				
Banknot.....	" 11.485.903 -				
Ufaklık	" 648.590 58	34.348.619 78			
Dahildeki Muhabirler :					
Türk lirası	L. 460.843 85 -	460.843 85			
Hariçteki Muhabirler :					
Altın: Safi kilogram 3.806 -986	5.354.842 10				
Altına tahvilî kabil Serbest dövizle	12.941.694 34	18.296 536 44			
Hazine Tahvilleri :					
Deruhde edilen evrakı naktiye karşılığı	L.158.748.563.-				
Kanunun 6 ve 8 inci maddelerine tevfiқан Hazine tarafından vaki tediyat	" 10.121.623.-	148.626.940 -			
Senedat Cüzdanı :					
Hazine bonoları	L. 2.191.147 60				
Ticari senetler	" .892.540 00	3.083.687 60			
Esham ve Tahvilât Cüzdanı :					
A { Deruhde edilen evrakı naktiyenin karşılığı esham ve tahvilât [itibarî kıymetle]	" 30.373.707 19				
B) Serbest Esham ve Tahvilât	" 4.863.380 35	35.237.087 54			
Altın ve döviz üzerine avans	" 25.247 62				
Tahvilât üzerine avans	" .965.386 82	990 634 44			
Hissedarlar muhtelif					
		4.500 000 -			
		13.847 945 67			
		Yekûn 259.392.295 32			
Sermaye 15.000.000.-					
İhtiyat akçesi 663.914 30					
Tedavüldeki Banknotlar:					
Deruhde edilen evrakı naktiye	L. 158.748.563 -				
Kanunun 6 ve 8 inci maddelerine tevfiқан hazine tarafından vaki tediyat	" 10.121.623.-				
Deruhde edilen evrakı naktiye bakiyesi	" 148.626 940 -				
Karşılığı tamamen altın olarak ilâveten tedavüle vaz edilmiş	" 10.000.000.-	158.626 940.-			
Türk Lirası Mevduatı :					
Vadesiz	" 18.236 624 17				
Vadeli	" - - - - -	18.236 624 17			
Döviz Mevduatı :					
Vadesiz	" 11.241 594 89				
Vadeli	" .799.647 79	12.041 242 61			
Muhtelif 54.823 574 24					
		Yekûn 259.392.295 32			

2 Mart 1933 tarihinden itibaren:
İskonto haddi yüzde 5 1-2 - Altın üzerine avans yüzde 4 1-2

PARANIZ FAİZ GETİRMEK SURETİLE SİZİN İÇİN ÇALISIR

HUSUSİ ŞARTLARIMIZ HAKKINDA
GİŞELERİMİZDEN MALUMAT ALINIZ

HOLANTSE BANK ÜNİV.
İSTANBUL - KARAKÖY PALAS - ALEMCİ HAN

Nafia Bakanlığından:

Haydarpaşada sif supalan teslim şartıyla ve klaring kanalı ile muhammen bedeli 468 lira olan 1300 adet komple telgraf fincanı açık eksiltmeye konulmuştur.

Eksiltme 2/6/935 tarihine rastlayan pazar günü saat 15 de Ankarada Bakanlık malzeme müdürlüğünde yapılacaktır.

İsteklilerin Ticaret Odası vesikası ve 35,10 liralık muvakkat teminatlarıyla birlikte aynı gün ve saatte komisyonda bulunmaları lâzımdır. İstekliler bu husustaki şartnameleri parasız olarak Ankarada Bakanlık malzeme müdürlüğünden alabilirler. (1652)

**PARA
BİRİKTİREN
RAHAT-EDER**

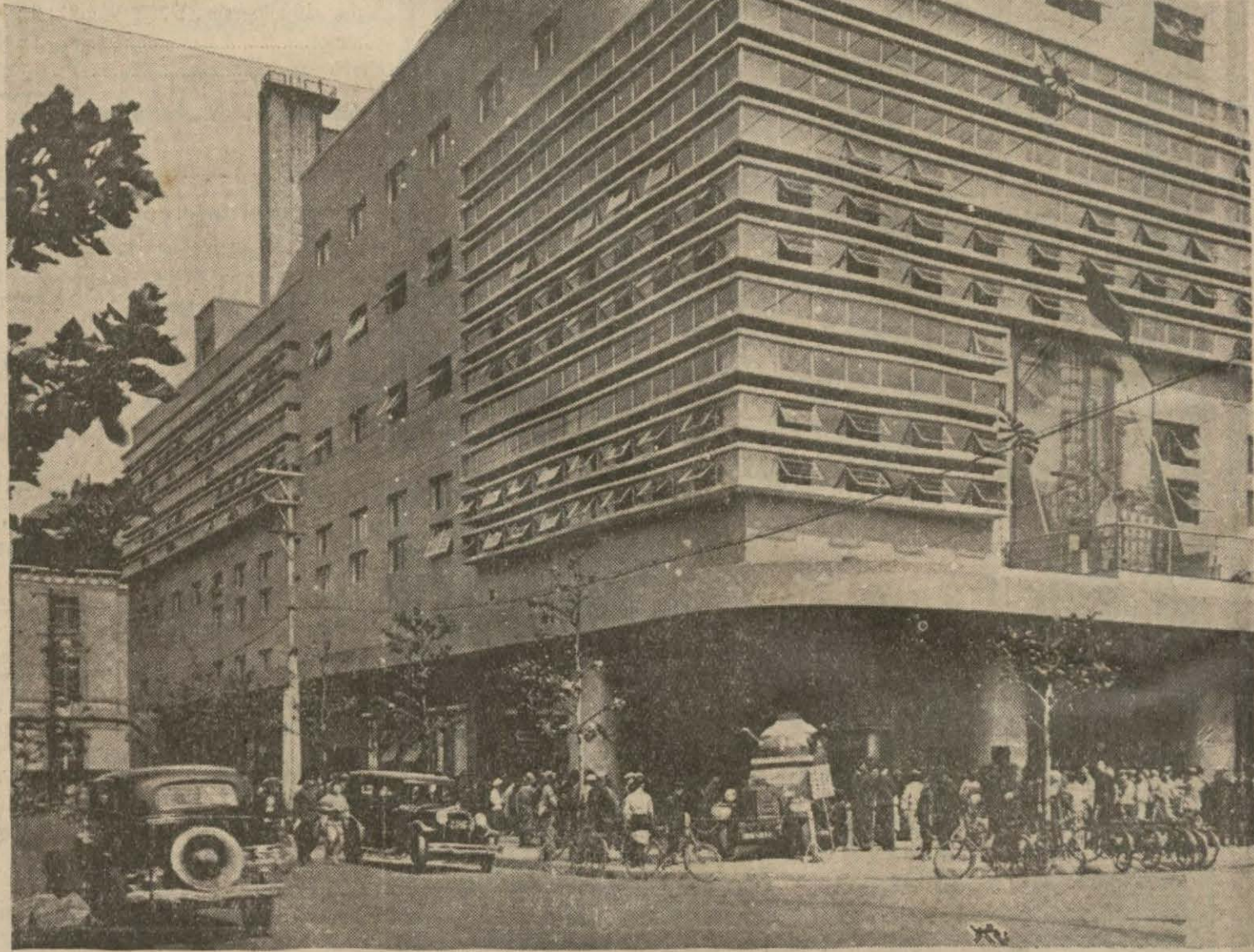
KURUN

GECE KONUŞTU

REŞAT ENİSİN uzun ve yorucu bir etüdden sonra hazırladığı bu roman, en cilk soysal yaralarımıza korkmadan, çekinmeden ve iğrenmeden neşter vuran en kuvvetli bir eserdir. Yakında kitap halinde çıkıyor.

Geçenlerde Almanyada zehirli gaz taarruzu tecrübeleri yapıldı; ve halkın böyle bir taarruza nasıl karşılayacağı herkese öğretildi. Tecrübe başlar başlamaz, radyo cihazını taşıyan bir araba bütün sokakları dolaşarak taarruzun başladığını herkese bildirdi. Taarruz sabahleyin saat 10 da başlamış ve üç buçuk saat devam etmiştir. Gazları temizlemek için harekete geçen askerler, oksijenle dolu bir cihaz taşıyorlardı. Halk, yer altındaki mahzenlere sığınmıştı. Halkın tekrar sokağa çıkmasına müsaade olunmazdan evvel, askerler bütün sokakları yıkıyarak zehirli gazların bir izini bırakmamışlardır.

Son zelzeleden sonra, Japonlar, yıkılan şehirlerini akıllara durgunluk veren titizlikle yeniden yapmağa başladılar ve bu arada asrî mimarlığın en güzel eserlerini vücuda getirdiler. Resmini koyduğumuz bina Tokyoda yapılan büyük tiyatrolardan biridir.

Japon çocuklarına makina ile yazı yazmak öğretiliyor

Tokyonun ilk mekteplerinde çocuklara yazı makinesi ile yazı yazmak da öğretiliyor. Bu sayede ilk mektebi bitiren çocuklar bile, hayata girmek imkânını elde ediyorlar.

Fakat Japon yazısını öğrenmek dünyanın en güç işlerinden biridir. Çünkü 3000 kelimeyi gösteren resimlerden müteşekkildir. Fakat bu 3000 kelime de pek mahdut bir lûgatçedir.

Oniki çocuklu bir Başvekil!

Avusturalya Başvekilî Mister Lyons son günlerde Londraya geldi. Kendisi dünyanın en çok çocuklu adamlarından biridir. Mister Lyons'un tam on iki çocuğu vardır ve resimde bunların onu ile birlikte görülmektedir. Çocukların en küçüğü annesinin kucagındadır.

Kürinin kızı

Radyomu keşfeden büyük âlim kadın, Kürinin kızı Bayan Eva Kurie birkaç gün önce Londraya çağırıldı ve valdesinin adını yaşatmak için Londrada yapılan merasimde hazır bulundu. Matmazel Eva anasının lâboratuvarında çalışmış ve daha sonra musikiye merak ederek çok değerli bir piyanist olarak şöhret kazanmıştır. Fakat hemşiresi, ilmesadık kalarak bugün Avrupanın en büyük radyo aktirté mütehassıslarından biri olarak tanınmıştır.

